

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

KVĚTEN 2012

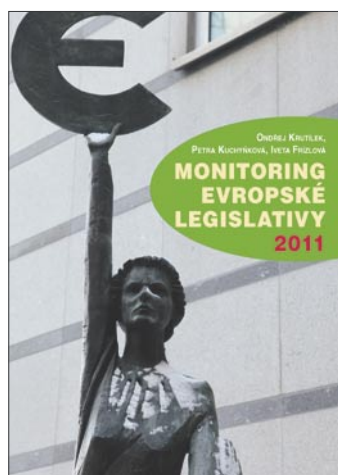
ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA PALIČKOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, KVĚTEN 2012

Z NOVĚJŠÍCH PUBLIKACÍ CDK

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUČYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

Monitoring evropské legislativy 2011

Monitoring evropské legislativy 2011 je v pořadí již šestým svazkem v českém prostředí ojedinělého projektu, který po vstupu ČR do EU inicioval europoslanec Hynek Fajmon. Autoři, analytici Centra pro studium demokracie a kultury, od roku 2004 soustavně „překládají“ relevantní unijní dokumenty do srozumitelného jazyka a pokoušejí se zachytit vývoj ve všech klíčových politikách EU. Vždy přitom zohledňují potenciální dopady na ČR. V roce 2011 se projekt evropské integrace dostal podle mnohých do dosud největší krize ve své historii. Bruselské instituce se ovšem zdaleka nevěnovaly pouze mediálně vděčným „bojům o euro“. V souvislosti s přípravou nového víceletého finančního rámce na roky 2014–2020 se znovu začalo hovořit například o vnitřním trhu, reformě společné zemědělské politiky či o zpřísnění čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Publikace je pro přehlednost doplněna rejstříkem, podrobným obsahem a slovníčkem. Je určena nejen studentům, akademikům a všem, kteří se s problematikou EU dostávají do každodenního kontaktu, ale poslouží komukoli s hlubším zájmem o vývoj evropského projektu.

Brož., formát B5, 400 str., 498 Kč

IVANA PEČINKOVÁ (ED.)

Euro versus koruna

Dilemata jednotné měny v době dluhové krize

Euro je nepodařeným měnovým experimentem. Během deseti let své existence dokázalo způsobit makroekonomické nerovnováhy rozměrů, které jsou řešitelné snad jen zavedením polototalitních režimů. Zvýšení inflace na úroveň 4–7 procent patrně bude nejmenší cenou za chtivost politiků sjednocovat. O důsledcích zvoleného způsobu řešení krize eurozóny rozhodnou voliči.

Brož., formát B5, 340 str., 349 Kč

RADEK TICHÝ, MARTIN VÁVRA

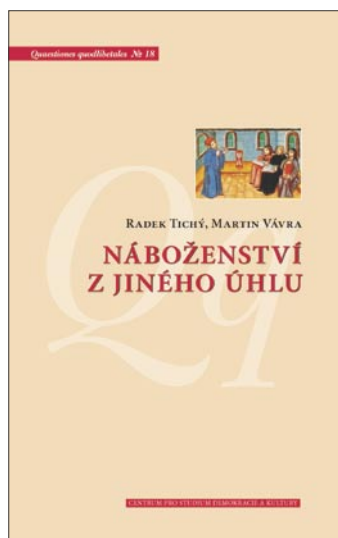
Náboženství z jiného úhlu

„Kniha ... představuje (v českém prostředí doposud ojedinělý) pokus popsat a analyzovat určitá specifická témata spojená se sociologickým zkoumáním náboženství v dnešní české společnosti. Autoři si záměrně vybírají určitá témata, která dosud nebyla v rámci české sociologie náboženství analyzována...“

– Z recenzního posudku doc. Dušana Lužného

„Jde o dosud nejkvalitnější původní českou sociologickou monografii o religiozitě současné české společnosti. ... Autoři čerpají jak z dobré znalosti soudobých sociologických teorií, které tvořivě a nápaditě aplikují, tak zejména z rozsáhlého empirického materiálu. Je třeba ocenit, že podstatně rozšířili zdroje empirických dat, a tudíž mohli zpochybnit či upřesnit široce rozšířené názory na českou religiozitu, opírající se obvykle pouze o údaje ze sčítání obyvatel či povrchních „průzkumů veřejného mínění“ a zaměřit se i na některé dosud zcela opomíjené aspekty „české religiozity“.“

– Z recenzního posudku prof. Tomáše Halíka
Brož., 144 str., 179 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

DAVID MARSH

Euro

Boj o osud nové globální měny

Knih Euro Davida Marshe je strhujícím příběhem projektu hospodářské a měnové unie. Autor bez příkras popisuje trnitou cestu společné evropské měny od vize k realitě a vysvětluje, proč se euro začalo záhy po svém zavedení hroutit, proč měnovou unii zachvátila dluhová krize a proč se začala utápět v hořkých vnitřních konfliktech. David Marsh tvrdí, že euro se ve stávající podobě udrží nad vodou jen za cenu silících rozporů mezi politiky a voliči. Právě oni ponесou náklady všech špatných rozhodnutí, která dnes hospodářskou a měnovou unii táhnou ke dnu.

George Soros o knize řekl: „Je to politický thriller: obchody a jednání, která stojí za měnou, jež byla vytvořena nejen jako finanční nástroj, ale i jako způsob překonání staletí sporů. Každý, kdo se zajímá o evropskou politiku, ekonomiku a o to, jakou roli má Evropa ve světě zaujímat, si knihu užije.“ Časopis The Economist knihu označil za „nepostradatelný průvodce monetární politikou“.

Brož., 492 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Paličková

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Spotřebitelé	20
PŘEHLED DĚNÍ KVĚTEN 2012	8	EP i Rada schválili novou regulaci roamingu	20
Daně	8	Komise představila nový program pro spotřebitele	21
EP se vyslovil pro zavedení daně z finančních transakcí	8	Rada podporuje alternativní řešení spotřebitelských sporů	21
Doprava	9	Vnitřní trh	22
TRAN: Nové tachografy až od roku 2020, ale pro všechny	9	Rada definitivně odsouhlasila propojení obchodních rejstříků v celé EU	22
TRAN zahájil druhé čtení revize prvního železničního balíku	9	ECON a Rada jednali o nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank	23
Hospodářská a měnová unie	10	Rada přijala „obecný přístup“ k další regulaci ratingových agentur	25
ECON těsně podpořil další zpřísnění Paktu stability a růstu	10	Rada debatovala o uznávání odborných kvalifikací	26
EU se chce zaměřit na podporu růstu	11	ECON chce jak fondy sociálního podnikání, tak fondy rizikového kapitálu	26
Evropský semestr: Komise vydala doporučení členským státům	12	Zemědělství	27
Institucionální záležitosti	14	Rada jednala o „ozelenění SZP“	27
Rada zahájila diskusi o jednacím osnově k finanční perspektivě 2014–2020	14	VE ZKRATCE...	29
Justice a vnitro	16	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	36
EP přijal usnesení týkající se nařízení „Řím II“	16	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT ZVEŘEJNĚNÉ V KVĚTNU 2012	38
Komise publikovala zprávu o fungování Schengenu	17	VEŘEJNÉ KONZULTACE V ČERVNU 2012	39
EP přijal usnesení o strategii vnitřní bezpečnosti EU	18	KALENDÁŘ NA ČERVEN 2012	41
EP: Vzájemné uznávání ochranných opatření v občanských věcech	19	SEZNAM ZKRATEK	42
Regionální politika	19	SLOVNÍČEK	44
REGI: Návrh zprávy k jednotnému strategickému rámci	19	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	48

STALO SE...

EP přijal na plenárním zasedání 10. 5. 2012 usnesení týkající se změny nařízení o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy. Jedná se o nařízení známé také pod názvem Řím II. Usnesení mj. doporučuje Komisi, aby se zasadila o přijetí jasnějších pravidel ochrany obětí hanobení či pomluvy (v případech s přeshraničním prvkem), ale i novinářů obviněných z tohoto činu. Pravidla týkající se případů pomluvy či narušování soukromí by měla být zahrnuta do existujícího nařízení, které se týká mimosmluvních závazkových vztahů (Řím II; více v příspěvku **EP přijal usnesení týkající se nařízení „Řím II“**).

Plénum EP 10. 5. 2012 přijalo kompromis týkající se regulace roamingu po 30. 6. 2012. Rada totéž učinila 30. 5. 2012 (více v příspěvku **EP i Rada schválili novou regulaci roamingu**).

Rada 10. 5. 2012 odsouhlasila propojení národních obchodních rejstříků (více v příspěvku **Rada definitivně odsouhlasila propojení obchodních rejstříků v celé EU**).

Výbor REGI zveřejnil 14. 5. 2012 zprávu týkající se nařízení o tzv. jednotném strategickém rámci (více v příspěvku **REGI: Návrh zprávy k jednotnému strategickému rámci**).

Výbor ECON 14. 5. 2012 jednomyslně přijal svou pozici k návrhům o kapitálové přiměřenosti bank. Rada jej o den později následovala přijetím svého tzv. obecného přístupu (více v příspěvku **ECON a Rada jednali o nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank**).

Výbor ECON 15. 5. 2012 nespécifikovanou „těsnou většinou“ podpořil další posílení Paktu stability a růstu (více v příspěvku **ECON těsně podpořil další zpřísnění Paktu stability a růstu**).

Rada 21. 5. 2012 přijala tzv. obecný přístup k další regulaci působení ratingových agentur v EU. Zástupci představenství mohou začít vyjednávat s EP o dosažení potenciálního kompromisu již v prvním čtení (více v příspěvku **Rada přijala „obecný přístup“ k další regulaci ratingových agentur**).

Komise 22. 5. 2012 uveřejnila nový (primárně nelegislativní) „Evropský program pro spotřebitele“ cílící na posílení důvěry v rámci jednotného trhu. Jednotný trh by se měl více orientovat na spotřebitele (více v příspěvku **Komise představila nový program pro spotřebitele**).

EP na plenárním zasedání 22. 5. 2012 přijal usnesení týkající se strategie vnitřní bezpečnosti EU. Cílem strategie má být především boj s organizovaným zločinem, terorismem, kybernetickým zločinem, zlepšení kontroly vnějších hranic EU a také zlepšení reakční schopnosti EU na různé katastrofy, ať již přírodní nebo způsobené člověkem (více v příspěvku **EP přijal usnesení o strategii vnitřní bezpečnosti EU**).

Plénum EP 23. 5. 2012 přijalo zprávu Anny Podimata k návrhu na zavedení daně z finančních transakcí (více v příspěvku **EP se vyslovil pro zavedení daně z finančních transakcí**).

Rada 29. 5. 2012 opět jednala o finanční perspektivě pro období 2014–2020. Hlavní témata týkající se nejen výdajové, ale také příjmové složky rozpočtové perspektivy byla uspořádána do tzv. jednací osnovy na základě výsledků rozprav, které na půdě Rady probíhají již od července 2011 (více v příspěvku **Rada zahájila diskusi o jednací osnově k finanční perspektivě 2014–2020**).

Komise přijala 30. 5. 2012 balík doporučení k národním programům reforem členských států v kontextu tzv. evropského semestru (více v příspěvku **Evropský semestr: Komise vydala doporučení členským státům**).

Oběti stalkingu, sexuálního obtěžování nebo únosu, které jsou pod ochranou práva v jedné ze zemí EU, by mohly dostat plnohodnotnou ochranu, pokud se přestěhují do státu jiného, a to podle návrhu nařízení, které 30. 5. 2012 schválily na společné schůzi jednomyslně výbory LIBE a FEMM (více v příspěvku **EP: Vzájemné uznávání ochranných opatření v občanských věcech**).

Rada 30. 5. 2012 přijala tzv. obecný přístup k návrhům na zavedení alternativního řešení spotřebitelských sporů v EU (více v příspěvku **Rada podporuje alternativní řešení spotřebitelských sporů**).

Rada 30. 5. 2012 debatovala o novém návrhu směrnice o uznávání odborných kvalifikací (více v příspěvku **Rada debatovala o uznávání odborných kvalifikací**).

Výbor TRAN 31. 5. 2011 souhlasil, aby všechny nákladní vozy byly od roku 2020 vybaveny novou generací digitálních tachografů (více v příspěvku **TRAN: Nové tachografy až od roku 2020, ale pro všechny**).

Výbor TRAN 31. 5. 2012 přijal zprávu Debory Serracchiani pro druhé čtení návrhu, jenž má revidovat tzv. první železniční balík týkající se liberalizace v oblasti (osobní) železniční dopravy (více v příspěvku **TRAN zahájil druhé čtení revize prvního železničního balíku**).

Výbor ECON 31. 5. 2012 přijal zprávy Sophie Auconie a Philippa Lambertse. Podporuje vznik fondů sociálního podnikání i fondů rizikového kapitálu (více v příspěvku **ECON chce jak fondy sociálního podnikání, tak fondy rizikového kapitálu**).

PŘEHLED DĚNÍ KVĚTEN 2012

DANĚ

EP se vyslovil pro zavedení daně z finančních transakcí

Návrh směrnice Rady o společném systému daně z finančních transakcí a změně směrnice 2008/7/ES ([KOM\(2011\)594](#))

Plénium EP 23. 5. 2012 [přijalo](#) poměrem 487:152:46 [zprávu](#) Anny Podimata k návrhu na zavedení daně z finančních transakcí. Komise to záhy s nadšením [přivítala](#).

Kontext

O problematice potenciálního zavedení buď daně z finančních transakcí (která by se, jak již v roce 1971 navrhoval James Tobin, ekonom a držitel Nobelovy ceny za ekonomii, vztahovala na separátní přeshraniční operace), nebo bankovní daně (která by se vztahovala na finanční instituce jako takové) se na úrovni EU před předložením [návrhu](#) Komise intenzivně diskutovalo minimálně rok (více v příspěvku „EP opět podpořil zavedení daně z finančních transakcí“, [Monitoring březen 2011](#)).

Komise návrh předložila v září 2011 v návaznosti na prohlubující se dluhovou krizi v eurozóně a jednání o nové finanční perspektivě na roky 2014–2020 (více v příspěvku „Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí“, [Monitoring září 2011](#)). Daň z finančních transakcí by se měla plnit v zásadě dvojí funkcí: být potenciálním novým příjmovým zdrojem rozpočtu EU a „bičem“ na finanční sektor.

Komise předložení legislativního návrhu odůvodnila (1) tím, že finanční sektor by měl „spravedlivým dílem přispívat ke konsolidaci veřejných financí v členských státech, protože hrál roli při vzniku hospodářské krize“, (2) tím, že je tento sektor „ve srovnání s jinými v současné době daně nedostatečně“ (nevztahuje se na něj DPH, a tak údajně „ušetrí“ až 18 mld. € ročně), a (3) poněkud nelogickým argumentem, že „koordinovaný rámec na úrovni EU napomůže posílení jednotného trhu EU“ ([údajně](#) zabrání daňovým únikům, zamezí dvojímu zdanění a omezí riziko narušení hospodářské soutěže), protože „v současné době má daň z finančních transakcí zavedenu v nějaké formě 10 členských

států“ (Belgie, Kypr, Francie, Finsko, Řecko, Irsko, Itálie, Rumunsko, Polsko a Velká Británie).

Nadto Komise počítá s tím, že „daň z finančních transakcí na úrovni EU posílí pozici EU při podpoře společných pravidel pro zavedení takové daně na celosvětové úrovni, zejména prostřednictvím skupiny G20“, byť takové tvrzení nemá oporu v realitě a nic nenaznačuje tomu, že by se na tom mělo v dohledné době něco zásadního změnit. (Fakt, že na úrovni G20 se o daně problematice od roku 2009 debatovalo nejméně dvakrát – na setkání v Pittsburghu v září 2009 a Torontu v červnu 2010 – je v tomto ohledu irelevantní.)

Obsah a sporné body

EP souhlasí s tím, že transakce s akciemi a dluhopisy by měly být zdaněny (minimální) sazbou 0,1% a deriváty sazbou 0,01%. Základ daně by měl být definován „na základě obchodních činností prováděných finančními institucemi“. (Právě to, že sazba daně by měla být relativně nízká a její základ poměrně široký, by mělo zajistit, že finanční instituce nebudou hromadně opouštět teritorium EU.) EP nicméně požaduje, aby daň z finančních transakcí byla splatná i při obchodování mimo oblast, kde se má v budoucnu primárně uplatňovat (tj. v EU, ale pravděpodobně – pokud vůbec – ještě na menším území), byly-li obchodované cenné papíry na území této oblasti („zóny“) původně emitovány.

Obecně platí, že placení daně z finančních transakcí by se mělo vyhnout výrazně méně subjektů, než původně zamýšlela Komise (např. i díky tomu, že by v EU měla být přijata obdoba britské stamp tax, která je splatná při nákupu nemovitosti fyzickou nebo právnickou osobou pocházející z Velké Británie či kterékoli jiné země; pokud není splacena, pak kupující nenabývá k nemovitosti všechna práva; výjimku by měly tvořit pouze penzijní fondy).

EP nemá problém se zavedením daně jen v některých členských státech EU na základě tzv. posílené spolupráce (obdobně se jedná i o tzv. evropském patentu, jehož se neúčastní Španělsko; více v příspěvku „K jednotnému evropskému patentu už údajně zbývá jen krůček“, [Monitoring prosinec 2011](#)), přiznává ale, že by to mohlo narušit fungování společného trhu EU.

Pokud jde o to, jak naložit s vybranými prostředky (počínaje 1. 1. 2014 se počítá s 57 mld. € ročně), EP explicitně nepožaduje, aby se automaticky staly součástí rozpočtu EU. Pokud by se tak ale stalo, příspěvky členských států do rozpočtu EU by se mohly snížit až o 50 %.

Pozice ČR

ČR zavedení daně z finančních transakcí nepodporuje. V tomto smyslu se dlouhodobě a konzistentně vyjadřují jak předseda vlády Petr Nečas, tak ministr financí Miroslav Kalousek. Argumentují tím, že EU by z mnoha důvodů neměla získat právo výběru daní (což by zavedení Tobinovy daně fakticky přineslo). ČR navíc coby členský stát EU v průběhu probíhající (finanční, hospodářské a dluhové) krize svůj bankovní sektor z veřejných prostředků nepodporovala.

Na druhou stranu je třeba upozornit, že diplomatický úspěch, jež ČR dosáhla v červnu 2010 na summitu Evropské rady tím, že odmítla zavedení tzv. bankovní daně (více v příspěvku „ČR odmítla novou bankovní daň“, [Monitoring červen 2010](#)), je v současnosti zcela bezcenný, protože eventuality daně z finančních transakcí se netýkal a netýká.

Další vývoj

EP stejně jako Komise předpokládá, že legislativní proces bude možné uzavřít do konce roku 2013. Je ale v celé záležitosti pouze konzultován.

O zavedení daně z finančních transakcí musí jednomyslně rozhodnout Rada, která o ní bude jednat (znovu) patrně 22. 6. 2012.

DOPRAVA

TRAN: Nové tachografy až od roku 2020, ale pro všechny

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 ([KOM\(2011\)451](#))

Výbor TRAN 31. 5. 2011 [souhlasil](#), aby všechny nákladní vozy byly od roku 2020 vybaveny novou generací digitálních tachografů.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červenci 2011. V současnosti jsou v platnosti 2 klíčové normy: [nařízení č. 3821/85](#) a [nařízení č. 561/2006](#). Druhá z norem zavádí povinnost, aby byly všechny nové nákladní vozy (nad 3,5 t) od 1. 5. 2006 vybaveny

digitálními tachografy („záznamovými zařízeními v silniční dopravě“).

Revize by měla nejen umožnit relativně snadno (na dálku) zjistit, zda řidiči dodržují stanovené doby jízdy a odpočinku (převzaté, odpovědnými orgány členských států), ale i to, zda nedochází k manipulaci s daty z tachografů, např. tím, že by mělo být možné určit polohu konkrétního vozidla pomocí satelitu. Inovované tachografy by tedy měly být funkčně pozměněny, se zachováním nebo dokonce rozšířením dosavadní „uživatelské přívětivosti“.

Obsah a sporné body

TRAN požaduje, aby nové tachografy byly povinné o 2 roky později, než plánovala Komise, a o 18 měsíců později než plánovala Rada (více v příspěvku „Rada: Nové tachografy od poloviny roku 2018“, [Monitoring prosinec 2011](#)), měly by jimi ale být vybaveny všechny nákladní vozy, ne pouze ty nově registrované.

TRAN na rozdíl od Rady podporuje také sjednocení „karty řidiče“ (identifikující řidiče a jeho aktivitu) a řidičského průkazu v jeden dokument (kvůli zamezení jejich padělání).

Obecně TRAN počítá s tím, že Komise se postupem času dostane za horizont pouhé regulace tachografů a na základě analýzy dat bude s to sestavit seznam přečinů proti pravidlům, jimiž se řídí doba jízdy a odpočinku.

Další vývoj

Plénium EP by se mělo relevantní zprávou Silvie-Adriany Ticaou zabývat nejspíše v září 2012.

TRAN zahájil druhé čtení revize prvního železničního balíku

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru ([KOM\(2010\)475](#))

Výbor TRAN 31. 5. 2012 [přijal](#) poměrem 35:6: 1 [zprávu](#) Debory Serracchiani pro druhé čtení návrhu, jenž má revidovat tzv. první železniční balík týkající se liberalizace v oblasti (osobní) železniční dopravy.

Kontext

Komise návrh směrnice „o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru“ a sdělení, jež předepisuje další legislativní aktivity v sektoru, zveřejnila v září 2010. O změnách prvního železničního balíku ([směrnice č. 2001/12](#), [č. 2001/13](#) a [č. 2001/14](#)) se na úrovni EU neformálně hovořilo již 2 roky předtím, ovšem legislativním procesem ještě procházel [tzv. třetí železniční balík](#) a nebylo považováno za

vhodné přicházet s dalšími legislativními úpravami v této oblasti paralelně (více v příspěvku „Komise předložila revizi tzv. prvního železničního balíku“, [Monitoring září 2010](#)).

Rada se k návrhu vyjádřila poprvé v prosinci 2010. Její původně zcela odmítavé stanovisko (více v příspěvku „Rada rozporuje revizi tzv. prvního železničního balíku“, [Monitoring prosinec 2010](#)) se změnilo až pod vlivem negociací v průběhu maďarského předsednictví (více v příspěvku „Rada podpořila revizi tzv. prvního železničního balíku“, [Monitoring červen 2011](#)). Stanovisko Rady se ale od pozice EP stále výrazně odlišovalo (více v příspěvku „EP zmírnil svá očekávání v otázce revize prvního železničního balíku“, [Monitoring listopad 2011](#)). Politické dohody o návrhu bylo na úrovni Rady dosaženo v prosinci 2011, čímž bylo de facto zahájeno jeho druhé čtení (více v příspěvku „Revizi prvního železničního balíku čeká druhé čtení“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Obsah a sporné body

Cílem revize má být konsolidace a zpřesnění dosavadní legislativy (9 směrnic, 1 rozhodnutí a 2 akty o přistoupení), aby efektivněji garantovala nediskriminační přístup nových provozovatelů (primárně, ale ne výlučně nákladní a mezinárodní osobní) přepravy jak na železnici samotnou, tak ke všem jejím doprovodným službám nezbytným pro realizaci konkrétního podnikatelského záměru.

TRAN stále preferuje – když ne striktní majetkové (právní), tak alespoň účetní – oddělení železniční infrastruktury od provozovatelů služeb (tzv. unbundling). Rada to ale fakticky odmítla, a to jak v daném návrhu, tak (v zásadě) v jakémkoli návrhu jiném (více v příspěvku „Rada podpořila revizi prvního železničního balíku a zahájila druhé čtení“, [Monitoring březen 2012](#)).

Součástí poplatků za využívání infrastruktury by podle TRAN mělo být zohlednění hluku generovaného železnicí, k dispozici by měly být i poplatkové „bonusy“ pro vozy vybavené systémem ETCS. Rada obě podporuje, ani jeden z prvků by ale neměl být obligatorní, oba by měly být pouze fakultativní.

Národní strategie rozvoje a financování železniční infrastruktury mezi státem a správcí dopravních cest by podle TRAN měly být definovány min. na 5 let, což je sice oproti předchozí pozici (7 let) ústupek, Rada ale dosud nehodlala přistoupit ani na kratší horizont (hovořila nejvýše o 3 letech) a odmítala jakékoli (povinné) finanční závazky nad rámec ročních státních rozpočtů členských států.

Pokud jde o regulaci trhu, TRAN se nespokojil s posílením národních regulátorů; stále podporuje také vznik regulátora unijního.

Další vývoj

Pozice TRAN se od pozice Rady výrazně liší, zpravodajka je ale přesvědčena, že s členskými státy dosáhne kompromisu do konce června 2012 (další jednání se zástupci členských států se má uskutečnit 13. 6. 2012), aby plénum EP mohlo o její zprávě hlasovat již v červenci 2012. Na podzim 2012 by pak Komise měla předložit další návrhy. Měly by se týkat vysoce kontroverzní liberalizace národní osobní železniční dopravy, při níž by měli posílit zejm. národní správci železniční dopravní infrastruktury (v ČR SŽDC).

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

ECON těsně podpořil další zpřísnění Paktu stability a růstu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy, ve kterých dochází k závažným obtížím, pokud jde o jejich finanční stabilitu v eurozóně, nebo jsou těmito obtížemi ohroženy ([KOM\(2011\)819](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně ([KOM\(2011\)821](#))

Výbor ECON 15. 5. 2012 nespécifikovanou „těsnou většinou“ [podpořil](#) další posílení Paktu stability a růstu.

Kontext

Komise předložila 2 návrhy nařízení na zpřísnění hospodářského a rozpočtového dohledu v eurozóně v listopadu 2011 (více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobondy“, [Monitoring listopad 2011](#)). Oba texty jsou založeny na čl. 136 Smlouvy o fungování EU a stavějí na tzv. šestibalíku, tj. textech, které počínaje prosincem 2011 zpřísnily Pakt stability a růstu poprvé (více v příspěvku „EP a Rada dosáhly kompromisu stran rozpočtových pravidel v eurozóně“, [Monitoring září 2011](#)).

Komise navrhla posílit koordinaci a dohled nad rozpočtovými procesy všech členských států eurozóny, zvláště těch (1) s nadměrnými schodky, (2) s vážným rizikem finanční nestability a/nebo (3) těch, které se účastní programu finanční pomoci (např. Řecko, Irsko, Portugalsko). Země eurozóny by měly mj. obligatorně (do 15. 10.) předkládat podrobné návrhy svých rozpočtů. Komisi by pak mohla požadovat, aby tyto návrhy byly přepracovány ještě před schválením

národními parlamenty (do dubna by měly země eurozóny předkládat své 3leté rozpočtové výhledy, v ideálním případě by měla být povolená výše deficitů/míra zadlužení zakotvena v ústavách členských států eurozóny; více [zde](#)).

Návrhy rozpočtů by podle Komise měly být založeny na odhadech vývoje ekonomiky od nezávislých („depolitizovaných“) subjektů. Celý tento proces – včetně případných jednostranných inspekci Komise a/nebo ECB přímo v členských státech čerpajících finanční pomoc – by měl probíhat veřejně a za hlasování kvalifikovanou většinou (tvořenou členy eurozóny). Nařízení by mělo definovat také přísnější požadavky na podávání zpráv (co 6 měsíců) zeměmi eurozóny, které se účastní postupu při nadměrném schodku. Pokud se země účastní na žádost 2/3 členů eurozóny programu finanční pomoci, přísný dohled by se měl uplatňovat do doby, než dotčený stát splatí min. 25 % poskytnuté půjčky.

Rada tzv. dvojbalík rámcově podpořila v únoru 2012 (více v příspěvku „Rada podpořila další zpřísnění Paktu stability a růstu“, [Monitoring únor 2012](#)).

Obsah a sporné body

Zprávy [Jean-Paula Gauzèse](#) a [Elisy Ferreiry](#) od počátku údajně tendovaly k „posílení demokratických mechanismů“, resp. k určitému oslabení „automatických“ pravomocí Komise ve prospěch EP a Rady, reálně to ovšem nebyla vždy pravda. Např. pokud jde o ochranu před úpadkem konkrétního státu eurozóny, měla by si Komise své pravomoci ponechat, byť členské státy by měly mít 10 dní na zvrácení jejího rozhodnutí. Pokud by tak neučinily, bankrot by de iure nesměl nastat (sic!). Věřitelé by se měli za účelem dalšího řešení situace do 2 měsíců nahlásit Komisi a současně by mělo dojít ke zmrazení (nárůstu) úroků z dluhu/dluhů dotčeného členského státu.

Na druhou stranu platí, že Komise by se měla řídit tzv. akty v přenesené pravomoci, nad jejichž přijímáním by měl dohled EP i Rada a jejichž platnost by byla omezena lhůtou nejvýše 3 let.

Kvůli zajištění růstu v rámci eurozóny by měly její členské státy Komisi podrobně informovat o svých výdajích na posílení zaměstnanosti, přičemž se (po „keynesiánsku“) počítá i s potenciálním rozvolněním požadavku na snižování deficitů veřejných financí (např. s ohledem na investice do vzdělávání nebo do zdravotnictví).

Podle ECON by mělo v ideálním případě dojít k zavedení tzv. eurobondů (dluhopisů zcela nebo zčásti garantovaných EU; více v příspěvku „Komise chce přísný dohled nad národními rozpočty i eurobondy, [Monitoring listopad 2011](#)), výbor nicméně uznává, že jde o velmi kontroverzní otázku.

Proto by měl měsíc po vstupu obou nových norem v platnost vzniknout alespoň Evropský fond pro zpětný odkup pohledávek (European Debt Redemption Fund) s tím, že Komise uveřejní „cestovní mapu“ pro zavedení eurobondů a způsob, jak alokovat alespoň 1 % HDP EU (členských států) ročně (po dobu 10 let) na infrastrukturní investice.

Další vývoj

Vzhledem k těsné většině, s níž ECON přijal předmětné zprávy (Jean-Paula Gauzèse a Elisy Ferreiry), padla varianta dosáhnout kompromisu o obou návrzích s Radou již v prvním čtení.

Namísto toho bude o obou zprávách (patrně v červnu nebo červenci 2012) hlasovat plénum EP, Rada poté přijme svůj společný postoj, a oba návrhy tak budou moci být s největší pravděpodobností přijaty nejdříve v druhém čtení.

EU se chce zaměřit na podporu růstu

Zástupci členských zemí se na neformálním setkání Evropské rady 23. 5. 2012 shodli, že chtějí, aby Řecko zůstalo v eurozóně. Vyzývají jej ale k plnění nastavených kritérií.

Na setkání se diskutovaly otázky, které se budou probírat na summitu Evropské rady 28.–29. 6. 2012, a to zejm. projektové dluhopisy a podpora růstu. Tento program podpořila i Komise, která vypracuje „iniciativu růstu“, jež bude představena právě na summitu v červnu 2012 a bude obsahovat návrh na zavedení výše zmíněných dluhopisů, navýšení úvěrové kapacity EIB a lepší využití strukturálních fondů EU. Podle Josého Manuela Barrosa k řeckému záchrannému balíku není alternativa ani prostor k upravení podmínek. Může být ale doplněn o podporu růstu.

V souvislosti s neformálním setkáním zástupců členských zemí prezident EP Martin Schulz kritizoval Německo za podporu politiky, která zvyšuje úrokové sazby dluhopisů jiných států eurozóny (zatímco Německo dosáhlo 23. 5. 2012 toho, že si na trzích půjčilo 4,6 mld. € za úrok 0%).

Angela Merkelová ten den odmítla podpořit zavedení eurodluhopisů, které by snížily úroky půjček pro země, jako je Španělsko a Itálie, ale zvýšily by úroky zejm. Německu. Argumentovala, že eurodluhopisy nejsou cestou, jak v EU podpořit růst.

Evropská ekonomická krize nemá jen finanční charakter, ale vede i k poklesu investic. Národní rozpočty i úvěry poskytované bankami jsou do značné míry omezené, proto EU přichází s 2letým pilotním projektem [projektových dluhopisů](#). EU tím chce podpořit soukromé společnosti, aby investovaly přes 4 mld. € do dopravy, energetiky ap. Výbor [BUDG](#) proto podpořil 31. 5. 2012 plán

vyčleňující 230 mil. € na garance a půjčky právě na tyto projekty. Dluhopisy budou spravovány EIB. Pokud se osvědčí, bude tento program představovat nový nástroj na sdílení rizik, který se bude od roku 2014 využívat v rámci Nástroje pro propojení Evropy (více v příspěvku „Komise zavádí Nástroj pro propojení Evropy“, [Monitoring říjen 2011](#), a v příspěvku „Poslanci debatovali o Nástroji pro propojení Evropy“, [Monitoring duben 2012](#)). Plénum EP bude o návrhu jednat v červenci 2012.

Řecko

ECB přestala v polovině května dodávat finanční prostředky řeckým bankám, které neprošly úspěšnou rekapitalizací. Finanční domy, které nemají přístup k penězům ECB, se musejí s požadavky obracet na domovskou centrální banku. Řecký fond finanční stability ([HFSF](#)) vyplatil 28. 5. 2012 4 největším bankám v zemi 18 mld. €. Peníze mají posloužit na posílení kapitálu bank, které díky tomu opět získají přístup k financím od ECB.

Finance formou dluhopisů evropského stabilizačního fondu EFSF obdržely 4 největší banky – National Bank of Greece, Alpha Bank, Eurobank a Piraeus Bank.

HFSF má financovat rekapitalizaci slabých řeckých bank. Fond financují země eurozóny a MMF a je součástí druhého záchranného balíku, který má pomoci Řecku vyhnout se bankrotu. Fond by měl celkem do bankovního sektoru „napumpovat“ až 50 mld. € výměnou za akcie, které doufá, že jednoho dne prodá. Doposud HFSF obdržel 25 mld. €.

Řekové mezi volbami výrazně zvýšili výběry vkladů z domácích bank. Obávají se, že jejich předlužená země vystoupí z eurozóny a že hodnota jejich úspor po přechodu na národní měnu prudce klesne. Odhaduje se, že lidé vybrali vklady za více než 3 mld. €.

EU napjatě očekává výsledek řeckých předčasných voleb. Ty se uskuteční 17. 6. 2012. Řecká Koalice radikální levice (SYRIZA) ve svém ekonomickém volebním programu navrhuje zastavení privatizace, snížení DPH a konec dalšího zmenšování platů a penzí. Tato koalice je favoritem voleb a její vedení oznámilo, že v případě výhry nebude plnit závazky týkající se mezinárodní finanční pomoci. Právice na oplátku slibuje, že nebude zvyšovat daně a dělat další škrt.

O možném odchodu Řecka z eurozóny se prozatím jen spekuluje a podle různých informací se již tvoří scénáře vývoje, pokud by se tak stalo. Na nutnost být na tento scénář připraven upozornil např. i MMF. Angela Merkelová a nový francouzský prezident Francois Hollande se na společném setkání v polovině května 2012 shodli, že Řecko v eurozóně chtěl udržet.

Postoj ČR

[Vláda](#) ČR vítá stávající aktivity a návrhy Komise na podporu růstu, které podle premiéra Nečase v mnohém reflektují obsah dopisu hlav států a vlád některých členských států (včetně ČR) na podporu růstu a dokončení vnitřního trhu z února 2012. ČR avizovala, že bude v této souvislosti podporovat takové návrhy, které umožní další rozvoj podnikání v Evropě a nepovedou k rozpočtově neodpovědnému chování; podpoří podmínění prvků solidarity prováděním strukturálních reforem v národních ekonomikách členských států. Jedním z takových prvků jsou např. projektové dluhopisy.

Evropský semestr: Komise vydala doporučení členským státům

Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank Action for Stability, Growth and Jobs (COM(2012)299)

Komise 30. 5. 2012 přijala balík [doporučení](#) k národním programům reforem [členských států](#) v kontextu tzv. evropského semestru.

Kontext

Ministři financí schválili na svém zasedání v září 2010 reformu evropského rámce finančního dohledu včetně koordinace hospodářských politik. Rada ECOFIN v říjnu 2010 schválila, že od ledna 2011 budou členské státy předkládat návrhy svých rozpočtů k posouzení do Bruselu a představila tzv. [evropský semestr](#).

Tento nástroj je součástí změn provádění Paktu stability a růstu (více v příspěvku „Dohled EU nad národními rozpočty již příští rok“, [Monitoring září 2010](#)). V rámci evropského semestru Komise od roku 2011 každý rok hodnotí hlavní ekonomické výzvy, s nimiž se EU musí vyrovnat, a navrhuje prioritní opatření k jejich řešení. Návrhy předkládá ve „výroční zprávě o růstu“, která slouží jako podklad pro jarní zasedání Evropské rady (více v příspěvku „Druhý záchranný balík pro Řecko a slavnostní podpis fiskální smlouvy“, [Monitoring únor 2012](#)).

Obsah

Komise vydala 30. 5. 2012 hodnotící zprávu a závazná doporučení jednotlivým státům EU o stavu jejich ekonomiky. Komise dospěla k obecnému závěru, že státy se snaží narovnat své veřejné finance a dostat pod kontrolu fiskální

politiku, mnohdy však na úkor růstu. Velkým problémem stále zůstává nezaměstnanost zejm. mezi mladými lidmi. Některé země musí podstoupit radikální strukturální reformy včetně reformy pracovního trhu. Komise zdůrazňuje potřebu růstu, inovací a investic.

Komise si ve svém doporučení v rámci evropského semestru stěžovala na nedostatečnou implementaci tzv. Paktu euro plus, kterým si 23 členských států v březnu 2011 (více v příspěvku EU přijala tzv. Pakt euro plus, [Monitoring března 2011](#)) vytyčilo koordinovat své sociální, daňové a zaměstnanecké politiky. Komise také zdůraznila potřebu zefektivnit daňový systém a výběr daní v členských státech. Státy sice mnohdy výzvám Komise v roce 2011 uposlechly, ale opatření podle unijní exekutivy stále nejsou dostatečná.

- Zdanění práce je v některých zemích příliš vysoké.
- Komise navrhuje zvýšit ekologické daně, které by vedly ke vzniku firem, pracovních míst a inovací. Tento potenciál dostatečně podle Komise nevyužívá Francie, kde je ekologická daň 1,8 % HDP, kdežto průměr EU je 2,6 %.
- Daň z nemovitosti patří podle Komise mezi zdanění, která vedou ke zadlužování lidí a následné bublině.
- Systém DPH doporučila Komise revidovat zejm. ve Francii, kde existuje řada daňových výjimek.
- Rovněž je nutné přijmout opatření proti podvodům a daňovým únikům

Vedle doporučení v rámci evropského semestru [Komise](#) přijala také několik dalších kroků v rámci procedury nadměrného rozpočtového schodku Paktu stability a růstu pro země, které dostanou svůj deficit pod 3 % HDP. Těmi jsou Německo, Maďarsko a Bulharsko. Jejich výdajové plány budou podléhat menší kontrole. Maďarsko navíc nepřijde o možnost čerpat 500 mil. € ze strukturálních fondů. Bulharsko snížilo svůj deficit z 3,1 % v roce 2010 na 2,1 % HDP v roce 2011 (v roce 2012 plánuje 1,9 % HDP), Německo pak z 4,3 % v roce 2010 na očekávaných 0,9 % v roce 2012. Maďarský deficit se v roce 2012 očekává ve výši 2,5 % HDP.

Největší ekonomiky, jako je Francie, Španělsko a Itálie, obdržely od Komise nejvíce připomínek.

Navíc 12 zemí bylo v únoru 2012 označeno za „rizikové“ kvůli „makroekonomické nerovnováze“ (realitní bublina, slabý vývoz, veřejné dluhy ap.).

Předseda Komise José Manuel Barroso v návaznosti na doporučení Komise prohlásil, že na summitu v červnu 2012 bude členské státy přesvědčovat o přijetí „cestovní mapy“, která by vedla k větší integraci eurozóny. Komise doporučuje, aby docházelo

k větší integraci mezi státy eurozóny při dohlázení nad strukturálními a dalšími procesy a k silnější přeshraniční spolupráci.

Větší dohled, přímý přístup bank k evropskému záchrannému fondu, jednotný garanční systém vkladů, jednotný garanční fond, do kterého by přispívaly banky, eurodluhopisy – Komise tento plán označila jako „zavedení bankovní unie“.

Tyto myšlenky nejsou nové a s prohlubující se krizí – hrozba, že Španělsko nebo Itálie budou potřebovat pomoc ze záchranného mechanismu – se dostává na pořad dne.

Vytvoření bankovní unie by podle Komise ulevilo nejistotě na finančních trzích. Banky by si díky ní mohly půjčovat přímo u ESM. Dnes si mohou půjčovat jen státy, které tím navyšují svůj dluh. Tento model by se hodil zejm. pro Španělsko, jehož banky mají ohromný deficit a vládní dluh překračuje limity EU. Bankovní unii podporuje jak MMF, tak ECB. Tato úprava by nicméně znamenala změnu Smlouvy o ESM, proti čemuž se staví Německo.

Komise v této souvislosti vyhověla Španělsku a o rok (do roku 2014) mu odložila povinnost snížit svůj deficit na 3 %, a to za 2 podmínek: 1. do července 2012 španělská vláda představí svůj 2letý plán, jak toho chce ze současné hodnoty deficitu 8,5 % HDP dosáhnout; 2. zajistí efektivní kontrolu značných výdajů na regionální úrovni.

Komise ve svých doporučeních Španělsku v rámci evropského semestru uvádí, že vzhledem ke zhoršující se situaci v zemi je pravděpodobné, že některé banky budou potřebovat další finanční pomoc. EU předpokládá, že země zůstane v recesi další 2 roky.

Španělsko muselo již pomoci bance Bankia, jež je čtvrtou největší bankou ve Španělsku a ve správě má zhruba 10 % vkladů celého bankovního sektoru. Je rovněž druhým největším hypotečním ústavem v zemi. Postup španělské vlády vůči této bance kritizoval prezident ECB. Není totiž jasné, jak velký balík pomoci banka celkově potřebuje. Prezident Bankie však prohlásil, že státní pomoc není půjčkou, ale investicí, která má přinést státu zisk. Banka dostane od státu 23,5 mld. €, což je dosud největší bankovní sanace ve Španělsku. Banka byla zestátněna. Banka plánuje rozprodej části majetku, a tudíž podle vlastního vyjádření další státní injekci už potřebovat nebude. Ztráty Bankie v jejím úvěrovém portfoliu dosahují asi 32 mld. € v důsledku půjček do realitního sektoru, který po silném boomu zažil na konci minulého desetiletí těžký pád.

Rostoucí úroky půjček pro Španělsko a Itálii jsou zapříčiněny nejen hospodářskými problémy, ale i nejistotou, zda eurozónu opustí Řecko.

Postoj ČR

12. 7. 2011 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem ČR na rok 2011 a vydala stanovisko ke konvergenčnímu programu ČR na období 2011–2014. 23. 11. 2011 pak přijala Komise druhou roční analýzu růstu, která zahájila druhý evropský semestr integrované koordinace politiky. Evropská rada potvrdila 2. 3. 2012 priority pro zajištění finanční stability, fiskální konsolidace a opatření na podporu růstu. Zdůraznila potřebu další diferencované fiskální konsolidace podporující růst, obnovy běžného poskytování úvěrů ekonomice, podpory růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy. ČR předložila 25. 4. 2012 svůj konvergenční program na období 2012–2015 a dne 13. 4. 2012 národní program reforem na rok 2012.

Komise se 30. 5. 2012 vyjadřovala k [národnímu](#) programu reforem ČR na rok 2012, tedy ke konvergenčnímu programu ČR na období 2012–2015. Konstatovala, že česká ekonomika potřebuje zmobilizovat faktory usnadňující přechod na růst založený na inovacích, vyšší přidané hodnotě a na lidském kapitálu. Existuje zde také prostor pro zefektivnění veřejné správy.

Doporučení pro ČR v období 2012–2013

1. Zabezpečit naplánovaný pokrok směrem k včasné nápravě nadměrného schodku. Poměr dluhu k HDP dosáhne v roce 2013 vrcholu ve výši 45,1 % HDP a poté bude klesat.
 - Omezit plošné škrtky, zajistit prorůstové výdaje, zefektivnit veřejné výdaje, zvyšovat daně, aniž se to dotkne růstu. Zlepšit výběr daní a zamezit únikům, zavést jedno inkasní místo pro všechny druhy daní.
 - Přesunout vysokou úroveň zdanění práce na zdanění bydlení a životního prostředí.
 - Zmenšit rozdíly v daňovém zacházení se zaměstnanci a OSVČ.
2. Zavést změny vedoucí k udržitelnosti důchodového systému; přehodnotit možnosti předčasného odchodu do důchodu, více zapojit mladé lidi do plánovaného fondového systému.
3. Zvýšit dostupnost cenově přístupných a kvalitních předškolních zařízení péče o dítě, aby se zvýšila účast rodičů s malými dětmi na trhu práce.
4. Posílit veřejné služby zaměstnanosti zvýšením kvality a efektivity odborné přípravy, pomoci při hledání zaměstnání a individualizovaných služeb.
5. Přijmout a provést služební zákon s cílem podpořit stabilitu a efektivitu veřejné správy

a zamezit porušování předpisů. Zajistit provádění zákona o veřejných zakázkách. Vyřešit otázku anonymní držby akcií. Zajistit správné provádění v souvislosti s fondy EU a posílit boj proti korupci.

6. Vytvořit transparentní a jasně vymezený systém hodnocení kvality vysokoškolských a výzkumných ústavů. Vytvořit rámec pro hodnocení v oblasti povinné školní docházky.

S ekonomickým vývojem a doporučeními souvisí také [konvergenční zpráva](#) pro rok 2012 z 30.5.2012, která hodnotí připravenost členských zemí EU vstoupit do měnové unie. Zprávu vydává Komise a ECB jednou za 2 roky nebo častěji, pokud si to kandidátská země přeje. Zpráva se věnuje 8 státům EU, které dosud jednotnou měnu nemají, jsou jimi Bulharsko, ČR, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko. Ani jedna země nespĺnila konvergenční kritéria, která hodnotí inflaci, veřejné finance, stabilitu kurzu, dlouhodobé úrokové sazby a právní kompatibilitu. Měnová unie se prozatím rozšiřovat nebude.

Další vývoj

Aby mohly členské státy přijmout národní program reforem a rozpočet na období 2012–2013 a zapracovat do nich doporučení Komise, musí tyto dokumenty ještě přijmout formálně Evropská rada na summitu 28.–29. 6. 2012 a schválit Rada ministrů v červenci 2012. Formální hodnocení naplňování doporučení bude Komise hodnotit na přelomu května a června 2013, tedy při vydávání doporučení na další rok.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI**Rada zahájila diskusi o jednací osnově k finanční perspektivě 2014–2020**

Rada Evropské unie: Víceletý finanční rámec – jednací osnova, Brusel 24. května 2012 ([10317/12](#))

Rada 29. 5. 2012 opět [jednala](#) o finanční perspektivě pro období 2014–2020. Hlavní témata týkající se nejen výdajové, ale také příjmové složky rozpočtové perspektivy byla uspořádána do tzv. [jednací osnovy](#) na základě výsledků rozprav, které na půdě Rady probíhají již od července 2011.

Kontext

Jednací osnovu na základě orientačních rozprav, které v Radě probíhají již téměř rok, vypracovalo současné dánské předsednictví Rady.

V březnu 2012 Rada v rámci rozprav o podobě jednací osnovy [projednávala](#) 4 výdajové kapitoly: Kapitulu 1 (Inteligentní růst bez vyloučení), Kapitulu 3 (Bezpečnost a občanství), Kapitulu 4 (Globální Evropa) a Kapitulu 5 (Administrativa; více v příspěvku „Rada poprvé diskutovala o důležitých otázkách finanční perspektivy 2014–2020“, [Monitoring březen 2012](#)). V dubnu 2012 potom Rada měla [na programu](#) z hlediska objemu finančních prostředků nejdůležitější výdajové politiky, kohezní a zemědělskou (více v příspěvku „Rada debatovala o výdajích finanční perspektivy 2014–2020 v oblasti zemědělství a kohezní politiky, [Monitoring duben 2012](#)“).

Na plenárním zasedání 23. 5. 2012 navíc EP schválil [usnesení](#) týkající se návrhu společného systému daně z finančních transakcí. I když otázka, zda se tato daň skutečně stane novým příjmovým zdrojem rozpočtu EU, který by mohl doplnit či významně nahradit dosavadní „doplňkový zdroj“ založený na HNP členských států, stejně jako otázka, které členské státy novou daň uplatní, zůstávají otevřené (viz výše).

Obsah

Tzv. jednací osnova poprvé obsahuje všechny důležité prvky týkající se nové finanční perspektivy ve výdajové i příjmové dimenzi. Má být průběžně doplňována dle progresu jednání na úrovni Rady a její výsledná podoba má tvořit bázi pro jednání Evropské rady v červnu 2012.

Prozatím se zástupci vlád členských států shodli především na tom, že finanční perspektiva 2014 – 2020 má být hlavním nástrojem pro podporu růstu a zaměstnanosti v EU. Shoda však nepanuje o konkrétních otázkách, ani o konkrétních číslech ve vztahu k [návrhům](#) Komise z června 2011, [neočekává se](#) proto, že by v rámci Rady byla nalezena konečná shoda o společném postoji ještě do konce dánského předsednictví v červnu 2012.

Ministři se vesměs shodují na potřebě kvalitativně vylepšit výdajovou stránku finanční perspektivy, podle očekávání se ale nemohou shodnout na tom, zda kvalitativní vylepšení výdajů má jít také ruku v ruce s jejich snížením a konsolidací v době krize. Podle očekávání se první debata nad jednací osnovou v oblasti rozpočtových výdajů soustředila na (z tohoto hlediska) nejproblematictější politiky, kohezní a zemědělskou.

V oblasti kohezní politiky je kontroverzní otázkou navrhované zastropování, na jehož základě má dojít k omezení přesunu finančních

prostředků do členských států v rámci kohezní politiky ve vztahu k určité výši HDP.

Předmětem diskuse byla v této souvislosti i tzv. záchranná síť pro potřebné regiony, která má opět znamenat procentuální omezení podpory v porovnání s prostředky, na jejichž čerpání mají adresáti nárok v období 2007–2013. Tradičním předmětem kontroverzí byla navrhovaná kategorie přechodových regionů, která představuje jakýsi „měkký polštář“ pro regiony v rámci rozšířené EU, která navíc prochází krizí a následnou recesí, jež se různou měrou odráží na ekonomickém vývoji v regionálním měřítku. Ne všichni zástupci členských zemí ustavení této přechodové kategorie podporují.

V případě SZP se předmětem kritiky některých delegací stala navrhovaná konvergence přímých plateb.

Návrh na zmírnění meziregionálních rozdílů ve výši přímých plateb, který Komise představila v rámci [balíku návrhů](#) týkajících se reformy SZP po roce 2013 v říjnu 2011, je kritizován jako nedostatečný, ale i jako příliš radikální. Je zřejmé, že v tomto zástupci členských států nenacházejí shodu. Předmětem kritiky některých členských zástupců je i samotné (byť relativně mírné) omezování výdajů v celé rozpočtové Kapitole 2.

Diskutovalo se také o přínosech zahrnutí 5 dosud samostatně fungujících fondů (ERDF, ESF, Kohezní fond, EAFRD a EMFF) pod jednotný strategický rámec a podmínění vyplacení těchto prostředků sledováním makroekonomických ukazatelů s cílem ohlídat, aby s finančními prostředky bylo hospodařeno ekonomicky.

Poprvé byla v rámci jednání diskutována také otázka rozpočtových příjmů.

Komise například navrhuje v případě zavedení nového příjmového zdroje zrušit dosavadní zdroj založený na DPH, s čímž opět nesouhlasí všechny členské státy. Také nepanuje shoda o tom, zda podpořit návrh, aby se novým zdrojem staly příjmy z daně z finančních transakcí.

Kontroverzní otázkou je rovněž budoucnost existujících korekčních mechanismů v rámci systému vlastních rozpočtových zdrojů.

Velká řada otazníků, pokud jde o výdajovou a zřejmě ještě více o příjmovou dimenzi reformy rozpočtové politiky EU, tedy stále přetrvává.

Další vývoj

Očekává se, že Komise nyní předloží aktualizovaný návrh výdajů finanční perspektivy, v němž zohlední prognózu ekonomického vývoje v EU.

Rada bude o návrhu nové finanční perspektivy diskutovat ještě během června jak na neformálním jednání, které se uskuteční v předsednickém

Dánsku 10.–11. 6. 2012, tak na oficiálním jednání v Lucemburku 26. 6. 2012 Nová finanční perspektiva bude tvořit také jeden z hlavních bodů jednání Evropské rady ve dnech 28.–29. 6. 2012. Summit bude o nové finanční perspektivě oficiálně jednat poprvé, téma ale klíčová jednání institucí EU neopustí ani v následujícím půlroce. Cílem je stále dosažení shody a přijetí příslušného nařízení ještě před koncem roku 2012.

JUSTICE A VNITRO

EP přijal usnesení týkající se nařízení „Řím II“

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. května 2012 s doporučeními Komise ke změně nařízení (ES) č. 864/2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II)

EP přijal na plenárním zasedání 10. 5. 2012 [usnesení](#) týkající se změny nařízení o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy. Jedná se o nařízení známé také pod názvem Řím II. Usnesení mj. doporučuje Komisi, aby se zasadila o přijetí jasnějších pravidel ochrany na jedné straně obětí hanobení či pomluvy (v případech s přeshraničním prvkem), na druhé straně ale i novinářů obviněných z tohoto činu. Pravidla týkající se případů pomluvy či narušování soukromí by měla být zahrnuta do existujícího nařízení, které se týká mimosmluvních závazkových vztahů (Řím II).

Kontext

[Nařízení č. 864/2007](#) o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy známé jako „Řím II“, které bylo přijato v roce 2007, má usnadňovat řešení sporů mezi občany pocházejícími z různých členských států EU v případech, jako jsou dopravní nehody, nehody způsobené vadnými produkty, případy poškození životního prostředí ap. Nařízení napomáhá určit, který právní řád bude v určitém případě aplikován při řešení příslušného sporu.

Smyslem má být zamezit protahovaným a často nákladným kompetenčním sporům v těch případech, které se týkají více než jednoho členského státu, takže není zcela jasné, jaké právo (právní řád které členské země) by mělo být pro případ řešení aplikováno.

Nařízení z roku 2007 neobsahovalo opatření týkající se hanobení či pomluvy.

Důvodem bylo to, že mezi EP a Radou v době schvalování konečné podoby nařízení sice probíhaly dlouhé diskuse na toto téma, instituce se však nedokázaly dohodnout na společném návrhu.

Obsah

Zpravodajkou a autorkou usnesení byla švédská poslankyně Cecilia Wilström, která v [debatě](#) provázející schvalování usnesení zdůraznila, že je potřeba nastolit „jasná pravidla hry“, a to nejen z pohledu obětí pomluvy, ale také zástupců médií, kteří nemusí znát právní řád příslušného členského státu, a mohou se proto dostat do sporu se zákonem i z důvodu neznalosti.

Vyjasnění právních pravidel by podle usnesení snížilo náklady vynakládané na soudní spory vedené pro pomluvu, ulehčilo a urychlilo by práci soudů a vytyčilo by pevnější mantinely pro uplatňování svobody tisku. Harmonizace pravidel by také podle usnesení zabránila tomu, aby např. docházelo k výběru jurisdikce v příslušných případech podle toho, jak bude vyhovovat žadateli.

Navrhován je proto takový postup, aby se aplikace práva v případech, kdy je osoba, která je občanem jednoho členského státu, obviněná z pomluvy občana jiného členského státu – a soud probíhá v tomto druhém členském státě –, řídila aplikace práva státem původu obviněného.

V případech, kdy je obviněn např. francouzský novinář z pomluvy německého občana, měl by příslušný německý soud, u kterého probíhá řízení, aplikovat francouzské právo.

Stejně tak v případech, kdy se tištěná nebo audiovizuální média dopustí činu nactiutrhání nebo pomluvy, v němž je přítomen přeshraniční prvek (poškozenou stranou je např. občan jiného členského státu), v soudním sporu má být o aplikovaném právu rozhodnuto na základě jazyka, v němž je příslušný tisk vydáván či pořad vysílán, na základě toho, v jakém státě má příslušný deník největší náklad či televizní kanál největší sledovanost ap.

V případech, kdy z jakéhokoli důvodu nelze takto postupovat, má být rozhodující pro určení aplikovaného práva stát, z něhož pochází nebo v němž sídlí vydavatel příslušného média. Podobným kritériem (země, v níž obvykle pobývá vydavatel média) se má řídit i rozhodování o tom, jaký právní řád použít v případě uplatnění práva oběti na nápravu, uplatnění preventivních opatření ap.

Další vývoj

Usnesení požaduje, aby Komise předložila návrh, který umožní začlenit do nařízení Řím II ustanovení vztahující se na případy narušení soukromí a osobnostních práv, včetně pomluvy.

Usnesení se přitom odvolává nejen na podrobná doporučení v příloze doprovázející tento dokument, ale také na primární právo, konkrétně na čl. 81

Smlouvy o fungování EU, který vyzývá EP a Radu, aby řádným legislativním postupem (tedy s užitím hlasování kvalifikovanou většinou v Radě a spolurozhodování EP) přijaly opatření, která zajistí vzájemné uznávání a výkon soudních a mimosoudních rozhodnutí mezi členskými státy.

Dokument ale nezůstává pouze u tohoto požadavku, žádá po Komisi také to, aby předložila návrh na vytvoření speciálního centra, ve kterém by přeshraniční spory týkající se porušení osobnostních práv či narušení soukromí byly urovnávány formou alternativního, mimosoudního řešení sporů.

Konečné rozhodnutí o předložení návrhu je na Komisi, současně s Komisí bylo znění usnesení předáno také Radě.

Komise publikovala zprávu o fungování Schengenu

Communication from the Commission to the European Parliament and the Council: Biannual report on the functioning of the Schengen area 1 November 2011 – 30 April 2012 ([COM\(2012\)230](#))

Komise 16. 5. 2012 přijala [zprávu](#), která za období předcházejících 6 měsíců (období od listopadu 2011 do dubna 2012) hodnotí fungování schengenského systému, situaci jak na vnitřních, tak na vnějších hranicích schengenské zóny.

Kontext

Publikace zprávy souvisí s návrhy na posílení efektivity schengenského systému, které v září 2011 předložila Komise prostřednictvím [sdělení](#) s názvem „Správa Schengenu – posílení prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích“. V tomto sdělení Komise přislíbila dvakrát ročně předkládat ostatním orgánům EU zprávu o fungování Schengenu (více v příspěvku „Komise navrhla změny a posílení pravidel schengenského systému, [Monitoring září 2011](#)).

Komise si od zprávy slibuje to, že přispěje nejen k posílení spolupráce zemí Schengenu, ale také k posílení „politického vedení“ v rámci systému. V souvislosti s problémy, které podnítily volání členských zemí po reformě fungování systému a po usnadnění možnosti znovuoobnovení kontrol na vnitřních hranicích Schengenu z důvodu ochrany jejich vnitřní bezpečnosti v mimořádných situacích, se stalo ambicí Komise zabránit pokud možno izolovaným akcím členských států a posílit svoji kontrolu ve věci potenciálních nových bezpečnostních opatření v Schengenu. Komise, která zdůrazňuje prvořadý význam ochrany práva občanů na volný pohyb, ke zprávě proto předložila pokyny, které mají zajistit jednotný výklad. Ve svých ambicích v oblasti

budoucnosti Schengenu se však Komise částečně střetává s Radou.

Během období, které Komise zkoumala, došlo k dvěma případům znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích: Francie zavedla na počátku listopadu 2011 kontroly na hranicích s Itálií, a to u příležitosti konání summitu G 20, a Španělsko je dočasně obnovilo na začátku května 2012 na hranici s Francií a na letištích v Barceloně a v Gironě v souvislosti se zasedáním ECB. Oba případy tedy byly aplikovány v souladu s existujícími pravidly Schengenu.

Obsah

Zpráva se zabývá několika nejdůležitějšími okruhy problémů: Především je to posouzení situace na vnějších hranicích schengenského prostoru a také v jeho rámci. Dále zpráva za zkoumané období posuzuje uplatňování pravidel fungování schengenského systému, zabývá se postupy při vydávání víz a zaváděním bezvízového režimu v rámci společné vízové politiky EU. Zabývá se také pokyny pro vydávání povolení k pobytu a cestovních dokladů a policejními opatřeními v příhraničních oblastech u vnitřních hranic.

Zpráva nepříliš překvapivě konstatuje, že tlaku na vnějších hranicích schengenského prostoru jsou s vysokou intenzitou vystaveny pouze některé rizikové oblasti, především ty ležící ve východním Středomoří.

Zatímco v posledních třech měsících roku 2011 bylo podle zprávy zaznamenáno na 30 tis. pokusů o nelegální překročení vnější hranice schengenského prostoru, až tři čtvrtiny těchto případů se odehrály právě v oblasti východního Středomoří. [Podle Komise](#) by tedy prioritou mělo zůstat soustředění na ochranu vnějších pozemních a námořních hranic Schengenu, odvolává se přitom na případy vážných nedostatků v dodržování pravidel systému, které byly zjištěny v Řecku (více v příspěvku „Rada projednávala zpřísnění pravidel fungování Schengenu“, [Monitoring března 2011](#)). Řešením této konkrétní situace má být přitom dle Komise pomoc Řecku zacházet efektivněji s finančními prostředky určenými ke zvládnutí migrace.

Pokud jde o uplatňování schengenských pravidel na vnitřních hranicích (v otázkách policejních kontrol, kladení překážek na vnitřních hranicích ap.), v několika zúčastněných státech byly provedeny kontroly.

Týkaly se např. i systému udělování víz v některých zemích (vedle ČR i v Maďarsku, na Maltě či ve Slovinsku), dodržování ochrany údajů (opět v ČR, ale např. i v Polsku či na Islandu), ochrany vzdušných hranic či policejní spolupráce v rámci Schengenu. Zpráva konstatovala, že v žádném z prověřovaných

případů nebyly zjištěny natolik závažné nedostatky, aby musela zasáhnout EK.

Zpráva dále zjišťovala fungování systému VIS, který byl spuštěn 11. 10. 2011.

Počítá se s tím, že do 2 let by k systému VIS měly být připojeny po celém světě všechny konzulární úřady států Schengenu. V říjnu 2011 došlo k zavádění tohoto systému v citlivém regionu severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Libye či Tunisko).

Pokud jde o vydávání povolení k pobytu, EK ve zprávě zdůraznila, že členské státy, které zamýšlejí vydat rozhodnutí v oblasti vydávání povolení k pobytu, by o takovém kroku měly včas informovat jak EK, tak ostatní členské státy.

Státy by měly v tomto ohledu zvažovat především vydávání krátkodobých, tzv. schengenských víz a cizincům, kteří nesplňují podmínky pro cestování v rámci schengenského prostoru, by měly vydávat takové prozatímní povolení k pobytu na území příslušného státu, které není rovnocenné se schengenským vízem. V takovém případě by měly být omezeny i podmínky cestování těchto cizinců v rámci schengenského prostoru.

Poměrně citlivou otázkou je také provádění policejních kontrol v oblastech při vnitřních hranicích Schengenu.

Členské státy zde mohou provádět policejní operace např. s cílem zjistit, zda mají cizinci právo pobytu na území daného členského státu, zpráva však zdůrazňuje, že by se takovéto kontroly měly provádět pouze namátkově. EK může požádat členský stát, aby jí podal informace o kontrolách, které v určitém období v příhraničních oblastech prováděl, a doložil, jak tyto kontroly přispěly např. k boji proti přeshraniční trestné činnosti ap.

Další vývoj

Publikovaná zpráva má být východiskem pro diskusi v EP a v Radě, kde k ní dojde za účasti všech zemí, které jsou momentálně součástí schengenského systému, tedy 22 členských zemí EU (mimo Velkou Británii, Irsko, Kypr, Rumunsko a Bulharsko) plus 4 státy, které nejsou členy EU (Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Norsko a Island).

EP přijal usnesení o strategii vnitřní bezpečnosti EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. května 2012 o strategii vnitřní bezpečnosti Evropské unie

EP na plenárním zasedání 22. 5. 2012 přijal [usnesení](#) týkající se strategie vnitřní bezpečnosti EU. Rezoluce zdůrazňuje jednak to, že při uplatňování strategie vnitřní bezpečnosti musí být ve všech

případech dbáno na to, že nesmí docházet k porušování základních práv, jednak požaduje, aby strategie byla náležitým způsobem zohledněna ve finanční perspektivě 2014–2020, pokud jde o finanční prostředky, které mají být vynaloženy na její implementaci.

Usnesení bylo přijato 503 hlasy, 55 europoslanců hlasovalo proti a 56 se hlasování zdrželo.

Kontext

[Sdělení](#) prezentující řídicí principy nové strategie vnitřní bezpečnosti EU vydala Komise v listopadu 2010. Cílem strategie má být především boj s organizovaným zločinem, terorismem, kybernetickým zločinem, zlepšení kontroly vnějších hranic EU a také zlepšení reakční schopnosti EU na různé katastrofy, ať již přírodní nebo způsobené člověkem.

Obsah

[Podle zpravodajky](#) návrhu, kterou byla italská poslankyně Rita Borsellino, současná krize vytváří atmosféru nejistoty, které mohou někteří jedinci zneužít k násilným činům. EU proto podle ní právě dnes potřebuje novou strategii vnitřní bezpečnosti, ta má však za všech okolností respektovat základní práva.

Všechna opatření, s nimiž strategie počítá k dosažení výše zmíněných cílů, tedy musí být v souladu se základními právy EU (tak jak jsou formulována např. v Listině základních práv EU). EU by podle usnesení měla respektovat lidská práva také v rámci boje proti terorismu, jenom tak podle textu zajistí svoji pozici důvěryhodného mezinárodního aktéra.

Podle usnesení musí být hlavními prioritami boje EU proti terorismu a organizovanému zločinu také boj proti podvodům (zejm. ve finanční oblasti), korupci a působení mafií, z čehož může plynout, že usnesení boj proti korupci de facto klade na roveň boje proti terorismu.

Součástí tohoto boje má být podle usnesení i možnost zmrazení finančních rezerv především osobám podezřelým z terorismu. Pro zabránění teroristickým útokům má EU zlepšit vymáhání práva a využívat také operací vedených za spolupráce tajných služeb.

Členské státy vyzývá usnesení k tomu, aby lépe sledovaly a soustřeďovaly se na prevenci projevů a hrozeb násilného radikalismu.

Podle dokumentu má být prevence radikalismu zacílena na „citlivé skupiny populace“, což je politicky korektní vyjádření, pod nímž se mohou skrývat jak např. skupiny přistěhovalců, tak skupiny sympatizující s politickým radikalismem ap.

Další vývoj

Usnesení vyzvalo místopředsedkyni Komise Cecílii Malmström, aby ve spolupráci s vysokou představitelkou pro SZBP Catherine Ashton a s celou Komisí předložila návrh na provedení doložky solidarity, o níž v čl. 222 hovoří Smlouva o fungování EU.

Článek hovoří o tom, že pokud je některý členský stát obětí teroristického útoku, přírodní nebo člověkem způsobené katastrofy, mají všechny členské státy jednat společně v duchu solidarity. Způsob provádění této tzv. doložky solidarity má vymezit rozhodnutí přijaté Radou právě na návrh Komise a vysokého představitele EU pro SZBP.

Příslušný návrh měl být vydán již v roce 2011, usnesení tedy naléhavě vyzývá Komisi a další odpovědné orgány, aby napravily prodlení a vytvořily rámec pro používání a koordinaci příslušných nástrojů na úrovni EU i členských států. Doložku solidarity by měly v rámci Rady přijmout všechny členské státy. Usnesení bylo předáno Radě, Komisi a také vnitrosrátním parlamentům.

EP: Vzájemné uznávání ochranných opatření v občanských věcech

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech (KOM(2011)276)

Oběti stalkingu, sexuálního obtěžování a únosu, které jsou pod ochranou práva v jedné ze zemí EU, by mohli dostat plnohodnotnou ochranu, pokud se přestěhují do státu jiného, a to podle návrhu nařízení, který 30. 5. 2012 na společné schůzi jednomyslně schválily výbory LIBE a FEMM.

Kontext

Podle odhadů Komise se každý rok v EU stane obětí trestného činu cca 75 mil. lidí. Vedle trestné činnosti jsou v EU skutky občanskoprávní, mezi něž můžeme zařadit např. stalking nebo sexuální obtěžování. Návrh nařízení o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech předložila [Komise](#) v květnu 2011, [Rada](#) jej projednávala 27. 4. 2012.

Obsah

Nařízení by mělo omezit byrokracii, která dnes platí, pokud chtějí lidé uplatnit a zajistit si ochranu podle občanského zákoníku a přitom cestovat v rámci EU.

Návrh přidal ochranu občanského zákona k zákonu o trestné činnosti, který je již na úrovni EU platný jako směrnice o evropském ochranném příkazu (EPO; více v příspěvku „Komise uveřejnila

návrhy na zlepšení ochrany obětí trestných činů“, [Monitoring květen 2011](#)).

Tato dvě opatření by představovala nejširší možnou míru ochrany v členských státech. Znamená to, že oběti násilí, únosu nebo agrese, kterým byla poskytnuta ochrana v jednom státě EU, by jen vyplnily standardizovaný, vícejazyčný certifikát (dostupný online a pro oběti zdarma). Ten by jim zajišťoval přenositelnost ochrany v rámci celé EU. Poslanci doplnili EPO o celou škálu případů nebezpečí porušení psychické nebo morální integrity občana, včetně porušování důstojnosti, bezpečnosti a svobody člověka.

Další vývoj

Výsledek hlasování poskytl zpravodajům návrhu mandát pro další debatu v EP a národních parlamentech, aby byl plénum EP přijat v prvním čtení, patrně v říjnu 2012.

REGIONÁLNÍ POLITIKA**REGI: Návrh zprávy k jednotnému strategickému rámci**

Návrh zprávy o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006

Výbor REGI zveřejnil 14. 5. 2012 zprávu týkající se tzv. jednotného strategického rámce.

Kontext

Komise zveřejnila v říjnu 2011 legislativní balík týkající se budoucnosti regionální politiky EU v letech 2014–2020. Balík obsahuje 8 návrhů nařízení, která upravují a revidují všechny fondy a nástroje, které EU v oblasti regionální politiky využívá. Komise slibuje efektivnější využívání unijních prostředků a představuje nové nástroje, jimiž toho chce dosáhnout (více v příspěvku „Budoucnost regionální politiky v letech 2014–2020“, [Monitoring říjen 2011](#)).

Předpokládá se, že ke schválení dojde do konce roku 2012, aby nová pravidla pro kohezní politiku začala platit od roku 2014. (více v příspěvku „Pozměňovací návrhy ke strukturálním fondům ve Výboru regionů“, [Monitoring duben 2012](#)).

Obsah

Výbor REGI v čele se zpravodaji návrhu týkajícího se obecných pravidel pro strukturální fondy, Lambertem van Nistelrooijem a Constanze Angelou Krehlovou, vydali 14. 5. 2012 [zprávu](#) k návrhu Komise KOM(2011)615.

Komisař pro regionální politiku Johannes Hahn byl 29. 5. 2012 na jednání výboru REGI a stavěl se proti zavedení větší flexibility v tematických prioritách strukturálních fondů. EP to považuje za důležité proto, že regiony budou mít větší možnost rozhodnout, v jakých oblastech investují. Komisař projevil větší ochotu domluvit se v otázce společného strategického rámce. Tento dokument bude definovat hlavní investiční priority jednotlivých fondů a měl by být podle Komise rozhodnut aktem v přenesené pravomoci. Poslanci už měsíce apelují na to, aby o tomto dokumentu rozhodovali v rámci procedury spolurozhodování.

Komise údajně vyjde poslancům vstříc a dojde ke spojení spolurozhodovací procedury a delegovaného aktu.

Další vývoj

Pozměňovací návrhy ke zprávě budou přijímány do 7. 5. 2012, výbor REGI o nich bude jednat na začátku července 2012.

SPOTŘEBITELÉ**EP i Rada schválili novou regulaci roamingu**

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii ([KOM\(2011\)402](#))

Plénum EP 10. 5. 2012 [přijalo](#) poměrem 578:10:10 kompromis týkající se regulace roamingu po 30. 6. 2012. Rada totéž [učinila](#) 30. 5. 2012.

Kontext

Komise návrh nařízení, jež by mělo upravit pravidla regulace roamingu i po 30. 6. 2012, kdy vyprší stávající ad hoc regulace, předložila v červenci 2011 s odkazem na tzv. [digitální agendu pro Evropu](#) z května 2010 (více v příspěvku „Komise předložila nový návrh na regulaci roamingu“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)).

EU reguluje roaming, resp. jeho ceny (s ohledem na „občanský rozměr EU“) od roku 2007. Navzdory původním prohlášením, že půjde pouze o dočasné opatření, hodlá Komise původní [nařízení č. 717/2007](#) revidovat již podruhé (první revizí bylo [nařízení č. 544/2009](#)), tentokrát údajně nikoliv ad hoc, ale „strukturálně“.

Na základě uvedených norem [musí](#) od 1. 7. 2011 minuta odchozího roamingového hovoru stát max. 0,35 €, minuta příchozího hovoru 0,11 € a 1 SMS 0,11 €.

Současné a nové stropy maloobchodních cen roamingových služeb (€ bez DPH)

	Dnes	Návrh Komise			Kompromis Rady a EP		
		1. 7. 2012	1. 7. 2013	1. 7. 2014	1. 7. 2012	1. 7. 2013	1. 7. 2014
Data (za MB)	–	0,90	0,70	0,50	0,70 ↑	0,45 ↑	0,20
Odchozí hovory (za minutu)	0,35	0,32	0,28	0,24	0,29 ↑	0,24 ↑	0,19 ↑
Příchozí hovory (za minutu)	0,11	0,11	0,10	0,10	0,08	0,07	0,05
SMS (za SMS)	0,11	0,10	0,10	0,10	0,09 ↑	0,08 ↑	0,06 ↑

Zdroj: Digitální agenda: Komise navrhuje pro uživatele mobilních telefonů v zahraničí více konkurence, větší výběr a nižší ceny ([IP/11/835](#)), Council and European Parliament reach agreement on new roaming rules ([8259/1](#))

Poznámka: Symbol „↑“ označuje zvýšení ceny v porovnání se zprávou Angeliky Niebler z února 2012

Současné a nové stropy velkoobchodních cen roamingových služeb (€ bez DPH)

	Dnes	Kompromis Rady a EP		
		1. 7. 2012	1. 7. 2013	1. 7. 2014
Data (za MB)	0,50	0,25	0,15	0,05
Hlasové hovory (za minutu)	0,18	0,14	0,10	0,05
SMS (za SMS)	0,04	0,03	0,02	0,02

Zdroj: Mobile roaming: MEPs win deal with Council to lower price caps ([20120326IPR41842](#))

Výbor ITRE v únoru 2012 přijal k poslednímu návrhu Komise [zprávu](#) Angeliky Niebler požadující mnohem rychlejší snižování cen, než Komise původně zamýšlela (více v příspěvku „ITRE podporuje další regulaci roamingu“, [Monitoring únor 2012](#)). Zástupci Rady a EP se na podobě nové regulace roamingu neformálně shodli v březnu 2012 (více v příspěvku „Zástupci Rady a EP se shodli budoucí regulaci roamingu“, [Monitoring březen 2012](#)).

Obsah

Přijatý kompromis obsahuje možnost zvolit si od 1. 7. 2014 pro roamingové služby jiného mobilního operátora než pro služby v domovské síti, přičemž telefonní číslo by zákazníkovi mělo zůstat zachováno (do technického řešení tohoto záměru by měl zasahovat i unijní orgán BEREC).

Maloobchodní ceny by měly být oproti cenám velkoobchodním „dostatečně vysoké“, aby již od 1. 7. 2012 umožnily vstup na trh novým operátorům (i tzv. operátorům virtuálním bez standardní infrastruktury). Současně by se měla výrazně zvýšit informovanost zákazníků o všech poplatcích spojených s roamingovými službami, a to i mimo území EU (pokud zákazník využívá roamingových služeb operátora, který má sídlo v EU).

Pokud jde o úpravy nové normy, převážila argumentace Rady, tedy postup podle čl. 291 Smlouvy o fungování EU. Komise by měla zprávu o fungování nového nařízení předložit do 30. 6. 2016.

Další vývoj

Nařízení by mělo vstoupit v platnost 1. 7. 2012. Předtím bude uveřejněno v Úředním věstníku EU a BEREC zahájí 2 veřejné konzultace týkající se (1) technického řešení volby roamingového mobilního operátora (při zachování telefonního čísla; akt Komise v přenesené pravomoci by měl být přijat do konce roku 2012) a (2) vstupu nových, alternativních mobilních operátorů na velkoobchodní trh EU (výsledný nelegislativní dokument BEREC by měl být k dispozici do konce září 2010).

Norma bude platit do 30. 6. 2022.

Komise představila nový program pro spotřebitele

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Evropský program pro spotřebitele – zvýšení důvěry a podpora růstu ([KOM\(2012\)225](#))

Komise 22. 5. 2012 [uveřejnila](#) nový (primárně nelegislativní) „Evropský program pro spotřebitele“ cílicí na posílení důvěry v rámci jednotného trhu. Jednotný trh by se měl více orientovat na spotřebitele.

Kontext

Komise při předkládání své [iniciativy](#) vyšla z faktu, že spotřebitelé se podílejí na tvorbě HDP EU plnými 56 %.

Přestože ochrana evropských spotřebitelů patří mezi nejprísnejší na světě, Komise tvrdí, že „je nezbytné vytvořit komplexní rámec, který by se zabýval rovněž bezprostředními problémy, např. problémy spojenými s digitalizací každodenního života, snahou o přechod k udržitelnějšímu spotřebnímu chování a specifickými potřebami zranitelných spotřebitelů“.

Evropský program pro spotřebitele obecně vychází ze strategie [Evropa 2020](#), konkrétněji pak např. z [digitální agendy](#) pro Evropu (z května 2010), [zprávy](#) o občanství EU (z října 2010) či [sdělení](#) „Cesta k účinnému využívání zdrojů“ (ze září 2011).

Obsah

Evropský program pro spotřebitele zdůrazňuje nezastupitelnou roli spotřebitelských organizací (ty – např. BEUC – proto jeho přijetí přivítaly) a je soustředěn okolo 4 hlavních cílů:

1. Posílení bezpečnosti spotřebitelů;
2. Zvyšování informovanosti (aby byli spotřebitelé schopni čelit rostoucí složitosti trhů a měli k dispozici adekvátní nástroje a informace);
3. Lepší vymáhání práv a sjednávání nápravy;
4. Přizpůsobování politik změnám ve společnosti (aby získaly význam pro každodenní život občanů).

Program má podpořit zájmy spotřebitelů v 5 odvětvích – v potravinářství, energetice, finančním sektoru, dopravě a v oblasti informačních a komunikačních technologií a služeb.

Další vývoj

Uvedené 4 hlavní cíle by měly být (alespoň v základních parametrech) realizovány do konce roku 2014.

Rada podporuje alternativní řešení spotřebitelských sporů

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Alternativní řešení sporů u spotřebitelských sporů na jednotném trhu ([KOM\(2011\)791](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o alternativním řešení sporů u spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů) ([KOM\(2011\)793](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o online řešení spotřebitelských sporů (nařízení o online řešení spotřebitelských sporů) ([KOM\(2011\)794](#))

Rada 30. 5. 2012 za abstence Německa a Rumunska [přijala](#) tzv. obecný přístup k návrhům na zavedení alternativního řešení spotřebitelských sporů v EU.

Kontext

Přestože problematika alternativního (mimosoudního) řešení spotřebitelských sporů rezonuje unijními institucemi již delší dobu, Komise své návrhy předložila až v listopadu 2011 (více v příspěvku „Komise představila návrhy na zavedení alternativního řešení spotřebitelských sporů“, [Monitoring listopad 2011](#)). EP již v říjnu 2011 požadoval, aby vznikla relevantní unijní úprava, která by (v ideálním případě) zahrnu-la veškeré spory civilní, obchodní a rodinné, a to bez ohledu na status zainteresovaných stran (více v příspěvku „EP podporuje zavedení systému alternativního řešení sporů v EU“, [Monitoring říjen 2011](#)).

Obsah a sporné body

Rada souhlasí s tím, aby se oba legislativní texty – tedy směrnice o alternativním řešení sporů (měnící [nařízení č. 2006/2004](#) a [směrnici 2009/22](#) a beroucí v potaz obsah [doporučení č. 98/257](#) a [č. 2001/310](#)) a nařízení o online řešení sporů – týkaly výhradně sporů mezi spotřebiteli a obchodníky, resp. nároků spotřebitelů vůči obchodníkům (nikoli vice versa a za žádných okolností sporů v oblasti zdravotnictví). Alternativního řešení sporů by podle Rady mělo být využíváno až poté, co se spotřebitel pokusí své nároky uplatnit individuálně a během (minimálně) 1 roku nedosáhne (žádného) výsledku. Členské státy by současně měly mít možnost stanovit minimální výši nároku, na niž by mělo být možné alternativní řešení sporů uplatnit. Směrnice by měla zajistit, aby byly k dispozici kvalitní mimosoudní subjekty (rozhodce, mediátor nebo ochránce práv), které budou s to projednat všechny smluvní spory mezi spotřebiteli a obchodníky. Nařízení by pak mělo vytvořit celoevropskou online platformu, která bude představovat jednotné kontaktní místo pro online řešení sporů, které se týkají online nákupů v jiné zemi EU.

Subjekty alternativního řešení sporů by měly splňovat základní kvalitativní kritéria, tj. řádnou kvalifikaci, nestrannost (byť tento prvek se Rada pokusila svým obecným přístupem částečně oslabit), transparentnost, účinnost a spravedlnost. Záměrem Komise ale není nahradit stávající systémy alternativního řešení sporů v členských státech.

Další vývoj

Rada hodlá na základě obecného přístupu jednat s EP o potenciálním dosažení kompromisu již v prvním čtení. Ten se návrhy hodlá zabývat na

úrovni výboru v červenci 2012 a v plénu na podzim 2012.

Pokud by byly oba návrhy přijaty do konce roku 2012 v podobě, kterou jim vtiskla Rada, mohla by se směrnice o alternativním řešení sporů začít uplatňovat od začátku roku 2015 (po 2roční implementační lhůtě) a nařízení o online řešení sporů od poloviny roku 2015 (6 měsíců po uplynutí uvedené implementační lhůty), obě tedy o 6 měsíců později, než navrhovala Komise.

VNITŘNÍ TRH

Rada definitivně odsouhlasila propojení obchodních rejstříků v celé EU

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 89/666/EHS, 2005/56/ES a 2009/101/ES, pokud jde o propojení ústředních, obchodních a podnikových rejstříků ([KOM\(2011\)79](#))

Rada 10. 5. 2012 [odsouhlasila](#) propojení národních obchodních rejstříků.

Kontext

Komise svůj návrh uveřejnila v únoru 2011 (více v příspěvku „Komise chce propojit obchodní rejstříky v celé EU“, [Monitoring únor 2011](#)). V současnosti je správa obchodních rejstříků v EU v plné kompetenci členských států, popř. jejich místních (Německo) nebo regionálních (Rakousko) autorit. EU pouze [směrnici č. 68/151](#), resp. [č. 2003/58](#) zajistila, aby je všechny členské státy od roku 2007 zpřístupnily také online. Z toho plyne, že poskytované informace jsou zpravidla v jednom jazyce, a pokud už dochází k nějaké (dobrovolné) přeshraniční kooperaci, pak je povětšinou limitovaná na určitý typ dat a/nebo generuje data pouze jednorázově (v dávkách), což v praxi znamená, že informace zastarávají. Také není vždy zajištěno, že konkrétní podnikatelský subjekt je v rámci EU za všech okolností jednoznačně identifikovatelný.

Návrh pozměňuje směrnice [č. 89/666](#), [č. 2005/56](#) a [č. 2009/101](#). Komise odhaduje, že po implementaci nové normy by měly členské státy uspořit až 69 mil. € ročně.

Výbor JURI přijal relevantní [zprávu](#) Kurta Lechnera v listopadu 2011 (více v příspěvku „JURI souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU a zahájením jednání s Radou“, [Monitoring listopad 2011](#)), Rada se vyslovila předběžně pro v prosinci 2011 (více v příspěvku „Rada souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU“, [Monitoring prosinec 2011](#)), plénum EP své první čtení završi-

lo v únoru 2012 (více v příspěvku „Rada souhlasí s propojením obchodních rejstříků v celé EU“, Monitoring únor 2012).

Obsah a sporné body

Nová směrnice by měla legislativně ošetřit elektronické propojení (online verze) obchodních rejstříků ze všech členských států EU, a to za finančního podílu EU i členských států (členské státy by měly financovat přizpůsobení svých rejstříků, EU pak správu [společné unijní platformy](#), která národní obchodní rejstříky pouze doplní, a to už z finančních prostředků, jimiž může disponovat do konce roku 2013).

Členské státy by si měly zachovat právo zpoplatňovat poskytování informací z obchodních rejstříků (pokud je uplatňují). Obecně platí, že Rada souhlasila s EP, že obchodní rejstříky členských států by neměly být „evropeizovány“ (harmonizovány). EP by měl být zapojen do přijímání technických modifikací nové normy, což Rada zprvu odmítala.

Další vývoj

Výsledný legislativní text by měl být v dohledné době uveřejněn v Úředním věstníku EU.

ECON a Rada jednali o nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (KOM(2011)452)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovnami a investičními podniky ve finančním konglomerátu (KOM(2011)453)

Výbor ECON 14. 5. 2012 jednomyslně [přijal](#) svou pozici k návrhům o kapitálové přiměřenosti bank. Rada jej o den později [následovala](#) přijetím svého tzv. obecného přístupu (přijala až 4. návrh dánského předsednictví, učinila tak v návaznosti na obtížná 16hodinová [jednání](#), jež se uskutečnila 2. 5. 2012 a jež ex post [podpořila](#) i Komise). Komise krok ECON i Rady [přivítala](#).

Kontext

Komise balík 2 rozsáhlých návrhů (celkem čítají 691 stran!), jež by měly v EU implementovat tzv. dohodu [Basel III](#), výstup Basilejského výboru pro bankovní dohled, uveřejnila v červenci 2011 (více v příspěvku

„Komise uveřejnila návrhy na implementaci dohody Basel III v EU“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)). Basilejský výbor pro bankovní dohled v září 2010 [oznámil](#), že finanční instituce (zejm. banky působící primárně mezinárodně) by měly mezi lety 2013–2015 kvůli zvládnutí potenciálních krizí navýšit své rezervy z 2,5% alespoň na 7%, aby do budoucna nebylo nutné je saturovat z veřejných prostředků (Komise v dané souvislosti dosud schválila státní podporu finančním institucím ve výši 4,1 bil. €, z čehož více než 2 bil. € byly alokovány v letech 2008–2009). Doporučení záhy získalo podporu G20, přičemž EU (Komise) dala najevo, že hodlá být ještě „ambicióznější“, kupř. pokud jde o sankce za nedodržení předepsaných požadavků nebo tím, že Basel III uplatní na všechny banky a investiční společnosti působící na jejím území – ne však na pojišťovny a investiční *fondy* („mezní případy“, kdy banky tvoří konglomerát např. s pojišťovnami, by měla řešit další revize [směrnice č. 2002/87](#), tzv. FICOD Directive; více v příspěvku „Rada přijala směrnici o finančních konglomerátech“, [Monitoring listopad 2011](#)).

V pozadí stojí mj. i snaha Komise dosáhnout situace, kdy banky budou samy dostatečně silné, aby nepodléhaly destabilizaci po negativním hodnocení nějakou (americkou) ratingovou agenturou, popř. aby snáze procházely tzv. zátěžovými testy.

Komise tvrdí, že ideální stav nastane, pokud Basel III implementují (alespoň) všechny země G20. Minimálně s USA vede v tomto směru dialog – na platformě [EU-US Financial Markets Regulatory Dialogues](#).

Komise si od implementace dohody Basel III v EU slibuje, že banky v Evropě budou „silnější a zodpovědnější“, tj. že navýšením rezerv (sumárně o 460 mld. € od 1. 1. 2013 do 1. 1. 2019) dojde (1) k posílení odolnosti celého bankovního sektoru v EU (celkem cca 8 300 bank, z čehož 13% jsou družstevní záložny), (2) ke snížení eventuality propuknutí jeho vážné krize až o 70%, (3) ke zvýšení HDP EU o 0,3–2 procentní body ročně, přičemž (4) bude zajištěno, že banky budou i nadále „financovat hospodářskou aktivitu a růst“ (reálná evropská ekonomika je v porovnání např. s americkou výrazně závislá na bankovních úvěrech).

Obsah a sporné body

Balík návrhů po bankách v EU požaduje, aby měly v držení více kvalitnějšího kapitálu (Basel III takový kapitál určuje 14 kritérii; srov. čl. 26 návrhu nařízení), aby mohly samy odolávat budoucím otřesům (dle odhadu MMF dosáhly ztráty evropských bank spjaté s krizí v letech 2007–2010 téměř 1 bil. €, což činí přibližně 8%

HDP EU). Současně s tím by se měl posílit i dohled příslušných národních i unijních orgánů (EBA) nad bankovními rezervami. Výsledkem by měl být jednotný soubor pravidel slučující všechny relevantní právní předpisy EU, zejm. [směrnice č. 2006/48](#) a [č. 2006/49](#) o kapitálových požadavcích (tzv. CRD Directives; obě ve znění pozdějších revizí), a omezující až na některé výjimky kompetence členských států.

Návrh přímo použitelného *nařízení* upravuje způsob provádění činností úvěrových institucí. Má ambice zavést např. ukazatel krytí jejich likvidity (v roce 2015) či napříč EU srovnatelný koeficient zadluženosti (kolik prostředků si finanční instituce může půjčit za účelem generování zisku; v roce 2018). Mimoburzovní deriváty by měly banky likvidovat prostřednictvím tzv. centrálních protistran (více v příspěvku „Deriváty, krátký prodej a swapy úvěrového selhání čeká regulace“, [Monitoring září 2010](#)). Návrh *směrnice* věcně úzce navazuje na aktuální [směrnice č. 2006/48](#) a [č. 2006/49](#). Zavádí např. nové požadavky na zvýšení efektivity dohledu správních rad i dohledových orgánů nad riziky bank. Rovněž definuje „odrazující, účinné a efektivní“ sankce v případě porušení nových pravidel (až do výše 10 % ročního obrátu dané finanční instituce). Kapitálové rezervy by banky měly (vedle minimálních 8% kapitálových požadavků poměřovaných rizikovostí aktiv dané finanční instituce) udržovat dvojí: 1. rezerva stejná pro všechny banky v EU (Capital Conservation Buffer; 2,5%; rezerva budovaná za příznivých ekonomických okolností s cílem překonat potenciální obtíže trvající v řádu let; v případě jejího nenaplnění by měla být finanční instituce omezena při vyplácení dividend a bonusů), 2. „proticyklická“ rezerva určená na úrovni členských států (0–2,5%; rezerva by měla být příspěvkem dané finanční instituce stabilitě bankovního sektoru daného členského státu jako celku; v případě jejího nenaplnění by měla být finanční instituce obdobně jako v předchozím případě omezena např. při vyplácení bonusů či při poskytování fakultativních příspěvků na penzijní připojištění svých zaměstnanců).

ECON se soustředil hlavně na to, aby přísnější kapitálové požadavky neznamenal nižší míru úvěrování malých a středních podniků (tj. aby byly flexibilnější) a aby (v daných návrzích poněkud nesystematicky) bonusy bankéřům nepřesahovaly jejich fixní mzdy.

Capital Conservation Buffer by měl podle ECON činit 3%, tj. o 0,5 procentního bodu více, než požaduje Komise, ve výjimečných případech až 10%. Rizika spojená s úvěrováním malých a středních podniků by měla být legislativně ohodnocena jako o 30% nižší – kvůli zajištění stávající či vyšší míry

poskytování půjček tomuto typu podniků a/nebo tzv. start-upům (novým malým podnikům s potenciálem brzkého vysokého růstu).

Rada akceptovala námitky, že plnění požadavků kapitálové přiměřenosti vyžaduje delší čas. Proto by unijní pravidla měla „nabíhat“ postupně, mezi lety 2013–2015, v závislosti na očekávaném novém posouzení Basilejského výboru pro bankovní dohled. Nej kvalitnější rezervy banky (tzv. Common Equity Tier 1) by měly v roce 2013 činit 3,5–4,5%, v roce 2014 4–4,5% a od roku 2015 4,5%. Dnes tyto rezervy činí 2%. (Na minimálních sumárních 8% kapitálových požadavcích by se nemělo měnit nic.)

Komise by měla do 31. 12. 2016 na základě posudku EBA předložit zprávu, zda není třeba v dané oblasti nějakých legislativních změn.

Jednotlivé členské státy by si měly po dobu 2 let (s možností prodloužení) – a/nebo analogicky Komise po dobu 1 roku – zachovat určitou míru flexibility, pokud jde o obezřetnostní požadavky kladené na finanční instituce, které působí na jejich území, resp. na území EU. Jejich rozhodnutí by nicméně měla moci zvrátit kvalifikovanou většinou Rada, pokud se EBA, ESRB nebo Komise vysloví proti takovému postupu.

Pokud jde o výše zmíněnou „proticyklickou“ rezervu a Capital Conservation Buffer, Rada s nimi nemá problém, pouze opět požaduje určitou flexibilitu, tedy možnost jejich navýšení, a to buď pro celý (vlastní, národní) finanční sektor, nebo pouze pro některé jeho části ve výši 3–5% – a bez předchozí autorizace Komisí.

Sporné body

Kritika předložených návrhů se vždy vedla po 2 liniích. Členské státy typu Velké Británie, ČR, Polska či Švédska odmítaly omezení práva intervenovat na svém bankovním trhu (tj. zvyšovat obezřetnostní požadavky na banky působící na jejich území), organizace reprezentující banky (např. EBA, EBF) za podpory např. Německa, Itálie a Francie naopak odmítaly restriktivní kritéria jdoucí nad rámec dohody Basel III s argumentem, že nové podmínky bankám znemožní poskytovat všechny dosavadní služby (zejm. úvěry malým a středním podnikům).

Dosavadní jednání v ECON i Radě ukazují, že téměř rok negociací vedl k relativně značnému „otupení hran“ mezi jednotlivými aktéry, již se tím pádem přiblížili ke kompromisu

Další kroky

Rada, která v zásadě uzavřela své první čtení, předpokládá, že kompromisu s ECON, a tedy i EP jako celkem, dosáhne do konce června 2012.

Stejná očekávání již před časem vyjádřila Komise, která počítá s tím, že nové normy by se mohly začít uplatňovat od 1. 1. 2013. První debaty mezi zástupci Rady a EP se uskutečnily 23. a 29. 5. 2012.

Rada přijala „obecný přístup“ k další regulaci ratingových agentur

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) a směrnice 2011/61/EU o správcích alternativních investičních fondů, pokud jde o nadměrné spoléhání na rating (KOM(2011)746)
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1060/2009 o ratingových agenturách (KOM(2011)747)

Rada 21. 5. 2012 [přijala](#) tzv. obecný přístup k další regulaci působení ratingových agentur v EU. Zástupci představenství mohou začít vyjednávat s EP o dosažení potenciálního kompromisu již v prvním čtení.

Kontext

Komise své návrhy na další regulaci působení ratingových agentur v EU uveřejnila v listopadu 2011. Ratingovým agenturám (zejm. tzv. velké trojce – Standard & Poor's, Moody's a Fitch) někteří politici (včetně politiků-úředníků v Komisi) přičítají podíl na vzniku finanční krize z roku 2008, která následně vyvolala krizi hospodářskou. Kritika vůči nim zaznívala i kvůli nedávným četným rozhodnutím o snížení hodnocení některých zadlužených členských států EU.

V současnosti jsou v EU v platnosti 2 nařízení o ratingových agenturách: [č. 1060/2009](#) (tzv. nařízení nařízení CRA I) a [č. 513/2011](#) (tzv. nařízení nařízení CRA II). Obsah první normy byl dojednan fakticky v listopadu 2008 na summitu G20 ve Washingtonu, již v květnu 2011 ale bylo toto nařízení změněno, aby bylo možné jej přizpůsobit nově vzniklému dohledu ze strany orgánu ESMA. Stávající nařízení o ratingových agenturách se zaměřují na registraci ratingových agentur, pravidla výkonu jejich činnosti a dohled nad nimi.

Nové návrhy by měly zajistit, (1) aby se obecně snížil význam ratingů, resp. jejich dopad na volatilitu ekonomiky (manažeri hedgeových fondů a retailové banky by si např. měli realizovat také vlastní ratingy), (2) aby se mezi ratingovými společnostmi zintenzivnila konkurence a snížil střet zájmů, (3) aby se zvýšila transparentnost a přesnost ratingů států (resp. státních dluhopisů) a (4) aby byl vytvořen „evropský rámec

pro občanskoprávní odpovědnost“ v případě závažného úmyslného pochybení nebo hrubé nedbalosti při vydávání ratingů (investoři by měli své nároky vymáhat před vnitrostátními soudy, důkazní břemeno by měly nést ratingové agentury). Nová pravidla by se měla vztahovat na ratingy veřejných subjektů v EU i mimo ni, pokud ratingy státních dluhopisů vydává ratingová agentura registrovaná v EU (více v příspěvku „Komise hodlá znovu regulovat ratingové agentury“, [Monitoring listopad 2011](#)).

Obsah a sporné body

Rada hodlá návrhy Komise částečně oslabit. Staví se např. proti požadavku Komise, aby se konkurence mezi ratingovými agenturami dosahovalo tím, že hodnocené subjekty by měly být nuceny „svou“ ratingovou agenturu střídát, a to nejméně každé 3 roky (pokud již nyní využívají 2 a více ratingových agentur, jedna agentura by se měla měnit co 3 roky a druhá a každá další co 6 let; žádný hlavní analytik by také neměl provádět rating žádné země nebo produktu déle než 4 roky po sobě).

Princip rotace by se měl podle Rady týkat jen ratingu komplexních strukturovaných finančních nástrojů a i těch jen tehdy, pokud rating neprovádí tzv. malá ratingová agentura (tedy taková, jež nepatří to tzv. velké trojky) a/nebo se na ratingu nepodílí alespoň 4 ratingové agentury, přičemž každá z nich se nepodílí na hodnocení alespoň 10% hodnoty uvedených komplexních strukturovaných finančních nástrojů.

Na druhou stranu Rada souhlasí s tím, aby pro komplexní strukturované finanční nástroje byly potřeba 2 ratingy od 2 různých ratingových agentur a aby bylo uveřejňováno, pokud 25% akcionář ratingové agentury (což by mělo být na jednu osobu maximum) vlastní (alespoň) 25% podíl v hodnocené společnosti.

Každý 5% akcionář ratingové agentury by také měl uveřejnit všechny své (alespoň) 5% podíly v jiných agenturách. Rada rovněž podporuje, aby v případě závažného úmyslného pochybení nebo hrubé nedbalosti při vydávání ratingů mohli investoři své nároky vymáhat před vnitrostátními soudy.

Pokud jde o rating států, měl by být – v souladu s požadavky Komise – realizován každých 6 měsíců a investoři i členské státy by měli být informováni o základních skutečnostech a předpokladech každého ratingu.

Do 1. 7. 2016. by měla Komise předložit zprávu o fungování nového legislativního rámce a případně navrhnout jeho změny.

Další vývoj

V následujícím období budou o obecném přístupu jednat zástupci Rady (předsednictví) se zástupci EP.

Rada debatovala o uznávání odborných kvalifikací

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení [...] o spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (KOM(2011)883)

Rada 30. 5. 2012 [debatovala](#) o novém [návrhu](#) směrnice o uznávání odborných kvalifikací.

Kontext

Komise svůj text předložila v prosinci 2011. Stávající [směrnice č. 2005/36](#) stanovuje pravidla pro uznávání odborných kvalifikací v případě 800 kategorií [regulovaných profesí](#) (profesí samých je cca 4 700), kvalifikace 7 profesí (lékaři, stomatologové, lékárníci, zdravotní sestry, porodní asistentky, veterináři a architekti) jsou na jejím základě uznávány automaticky. Norma se týká občanů členských států EU, na (některé) občany třetích zemí se vztahují [normy jiné](#) (více v příspěvku „Uznávání odborných kvalifikací projde revizí“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

To, že Komise předloží revizní návrh, bylo jasné delší dobu (již dříve předložila [zelenou knihu](#), problematikou se zabýval EP, když v listopadu 2011 přijal nelegislativní [zprávu](#) Emmy McClarkin; více v příspěvku „EP: Uznávání odborných kvalifikací v EU musí být rychlejší“, [Monitoring listopad 2011](#)), otázkou bylo jen to, co bude jeho obsahem.

O uznání kvalifikace v EU podle Komise zatím požádalo nejméně 230 tis. občanů členských států.

Obsah

Rada se pozitivně vyjádřila jak o potenciálním zavedení tzv. evropského profesního průkazu propojeném s elektronickým systémem [IMI](#), tak o možném snížení počtu regulovaných profesí, aby se mohl rozšiřovat počet kvalifikací, které jsou uznávány automaticky. Rada členských států nicméně k návrhu Komise rovněž vyjadřovala mnohé dílčí připomínky.

Profesní průkaz má podle Rady smysl zejm. tam, kde se na jeho zavedení shodují profesionálové v daném oboru, národní autority a byznys, v oborech, ve kterých lze předpokládat, že pracovníci budou často (teritoriálně) migrovat, a/nebo v oborech, které jsou nějakým způsobem regulovány v podstatném počtu členských států.

Pokud jde o snížení počtu regulovaných profesí, názory jednotlivých členských států se liší od úplné liberalizace až po velmi omezené uvolnění pravidel, v závislosti na té které kvalifikaci.

Další vývoj

V následujícím období budou orgány Rady pracovat na definování konkrétnějšího tzv. obecného přístupu, jenž bude vycházet z uvedeného politického zadání.

ECON chce jak fondy sociálního podnikání, tak fondy rizikového kapitálu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech rizikového kapitálu (KOM(2011)860)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech sociálního podnikání (KOM(2011)862)

Výbor ECON 31. 5. 2012 [přijal](#) zprávy [Sophie Auconie](#) a [Philippa Lambertse](#). Podporuje vznik fondů sociálního podnikání i fondů rizikového kapitálu.

Kontext

Komise oba návrhy předložila v prosinci 2011. Definování „evropského fondu sociálního podnikání“ by mělo zajistit, že pokud správci těchto fondů splní legislativní podmínky (budou min. 70% kapitálu vynakládat na podporu sociálních podniků), budou moci nabízet své prostředky v rámci celé EU. Fondy rizikového kapitálu by zase měly napomoci malým a středním podnikům k snazšímu přístupu k finančním prostředkům. Komise tvrdí, že malé a střední podniky (do 50, resp. 250 zaměstnanců; v EU je takových 23 mil., tedy 99%) jsou za stávající hospodářské/dluhové krize schopny dosáhnout na finanční prostředky nezbytné pro jejich aktivity jen zhruba ze dvou třetin, zejm. proto, že jim banky neposkytují úvěry (více v příspěvku „Komise zavádí ‚evropské fondy pro sociální podnikání‘“, [Monitoring prosinec 2011](#), a v příspěvku „Komise představila strategii k zajištění prostředků pro malé a střední podnikání“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Obsah

ECON obecně záměr Komise podporuje, požaduje ale záruky, aby prostředky, jež mají fondy spravovat, nebyly zneužívány k jiným účelům, i proto, že by do nich měli mít možnost investovat i jednotlivci skrze subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (tzv. UCITS).

V případě fondů rizikového kapitálu by to mělo např. znamenat, že dané fondy nebudou vznikat v tzv. daňových rájích, nebudou poskytovat prostředky finančnímu sektoru a s investicemi do nich by nemělo být možné spekulovat (resp. investice do fondů by měly být v konkrétním časovém horizontu de facto nevypověditelné).

Nadto by měly být zahájeny kampaně, jež fondy „zviditelní“ potenciálním zájemcům.

Další vývoj

ECON by měl v dohledné době začít o obou návrzích jednat se zástupci Rady, aby obě instituce mohly dospět ke kompromisu již v prvním čtení.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Rada jednala o „ozelenění SZP“

Press Release. 3165th Council meeting. Agriculture and Fisheries, Brussels, 14 and 15 May 2012 ([9625/12](#))

Zasedání Rady, které se konalo 15. 5. 2012, bylo věnováno další z kontroverzních otázek navrhované reformy SZP, tzv. ozelenění SZP, tedy motivování zemědělců EU k ještě intenzivnějšímu využívání ekologických postupů produkce, než tomu bylo doposud, prostřednictvím dalšího podmínění výplaty přímých plateb dodržováním těchto postupů.

Kontext

Komise v říjnu 2011 představila balík konkrétních **reformních návrhů** změn v oblasti SZP pro roce 2013. Další „ozelenění“ SZP má být jedním z hlavních prvků navrhovaných změn.

Ozelenění má spočívat v zavedení dalších podmínek, které by měli zemědělci v EU dodržovat, aby mohli uplatnit nárok na tzv. základní platbu, která by měla podle návrhů nahradit stávající mechanismy SPS a SAPS.

K základním povinnostem patří požadavek na to, aby zemědělec, který obdělává více než 3 ha a tato jeho půda není po významnou část roku zcela využívána k produkci trávy, neleží zcela ladem nebo není zcela oseta plodinami pěstovanými ve vodě, pěstoval na své orné půdě tři různé plodiny.

Žádná z těchto tří plodin přitom nesmí pokrývat méně než 5 % orné půdy a hlavní plodina nesmí být pěstována na více než 70 % orné půdy.

Další podmínkou je, aby zemědělec i nadále zachovával ve svém zemědělském podniku stávající trvalé travní porosty (ty, které ohlásí pro rok 2014 jako trvalé travní porosty). Poslední, zřejmě nejvíce kontroverzní podmínkou pro získání přímých plateb je

potom požadavek, aby zemědělec v rámci svých zemědělských ploch zajistil vyčlenění minimálně 7 % ha, na které lze poskytnout základní podporu (s výjimkou ploch porostlých trvalými travními porosty), na plochu „využívanou v ekologickém zájmu“. Tato plocha má zahrnovat pozemky ležící ladem, terasy, krajinné znaky, ochranné pásy či zalesněné oblasti. Pokud zemědělec všechny tyto podmínky splňuje, má mít vedle základní platby ještě nárok na dodatečnou platbu na podporu produkčních metod chránících klima a životní prostředí (jako je právě diverzifikace plodin, udržování trvalých pastvin či vyčlenění části půdy pro ekologické účely). Stát musí podle návrhů na tuto dodatečnou podporu povinně vyčlenit 30 % z přidělené národní obálky. Automaticky na ni potom mají mít nárok zemědělci dodržující pravidla ekologického zemědělství či zemědělci hospodařící v oblasti Natura 2000 v souladu s příslušnou legislativou, která pravidla hospodaření v těchto oblastech upravuje (více v příspěvku „Komise zveřejnila kompletní balík návrhů reformy SZP pro období po roce 2013“, [Monitoring říjen 2011](#)).

Obsah

Jednání Rady se soustředilo především na nejvíce kontroverzní body spojené s návrhy na „ozelenění“ SZP. Jedná se o podmínku diverzifikace pěstovaných plodin, udržování stálých pastvin (trvalých travních porostů) a požadavek vyhrazení 7 % zemědělské plochy pro „využívání v ekologickém zájmu“.

Důležité je, že od těchto požadavků mají být osvobozeni nejen ekologičtí zemědělci dodržující specifické produkční požadavky, ale také drobní farmáři, které návrh reformy v některých požadavcích zvýhodňuje.

Dále se diskutovalo o povinném vyčlenění 30 % z národní obálky pro financování dodatečných plateb na podporu produkčních metod chránících klima a životní prostředí.

Podle dánské ministryně zemědělství, která jednání předsedala, z debaty ministrů jasně vyplývalo „odhodlání dosáhnout ozelenění“, debata [podle ní](#) díky květnovému jednání pokročila, i když musela konstatovat, že diskuse o tomto tématu nekončí, což potvrzuje jeho kontroverzní charakter. Zástupci členských zemí vesměs žádali úpravy původního návrhu Komise, na podobě některých modifikací se však prozatím neshodli.

Ministři se vesměs nevyjadřovali proti samotné myšlence „ozelenění“ jako spíše proti navrhovaným rigidním pravidlům, a žádali proto větší flexibilitu v jejich uplatňování s ohledem na specifické podmínky svých států, ale i jednotlivých regionů, aby náklady implementace byly rovno-

měrné. Některé delegace proto navrhovaly, aby legislativa striktním způsobem nevyjmenovávala povinná opatření na ozelenění, ale spíše aby byl k dispozici seznam takových opatření, z nichž by si mohly členské státy zvolit ta, která jsou v jejich podmínkách nejlépe aplikovatelná.

Další námitkou, kterou v souvislosti s ozeleněním často zdůrazňují i zástupci ČR, je varování před přílišným nárůstem byrokratické zátěže spojeným s těmito dalšími novými požadavky.

Některé členské státy proto odmítají navrhované inovace a navrhují stavět na již existujících základech (stávající normy cross-compliance a agroenvironmentální opatření v rámci EAFRD).

V zájmu flexibility ministři některých členských států navrhuji např. to, aby byl rozšířen seznam oblastí, na které je možné vztáhnout „zelená“ kritéria.

Vedle zemědělské půdy obdělávané v systému ekologického zemědělství tak, jak jej definuje legislativa EU, by podle požadavků členských států mohla tato kritéria splnit i půda obdělávaná v souladu se systémy ekologické certifikace, které uplatňují jednotlivé členské státy na národní úrovni, případně půda, na kterou zemědělec získává dotace v rámci EAFRD za účelem ochrany životního prostředí (agroenvironmentální opatření). Komise přislíbila, že se bude těmito připomínkami zabývat.

Dále ministři navrhovali zvednout minimální hranici pro nutné uplatňování diverzifikace plodin z nyní požadovaných 3 ha na alespoň 10 ha. Upozorňovali také na přílišnou přísnost požadavku, který se týká pěstování minimálně 3 druhů plodin, což podle zástupců některých zemí může být obtížné v klimatických oblastech, které dovolují pěstování pouze omezeného počtu odrůd (např. obilovin).

Poslední důležitý požadavek ze strany členských států je ten, aby se povinnost vyhradit minimálně 7% zemědělské půdy na plochu využívanou v ekologickém zájmu musela vztahovat nikoli na jednotlivý zemědělský podnik, což je podle hodnocení zástupců členských

států opět velmi striktní a omezující, ale spíše na celý region.

V úvahu by při kalkulaci plochy, kterou bude nutné tímto způsobem nechat ladem, měl být brány již existující plochy zahrnuté do podpory agro-environmentálních opatření (např. integrované produkce).

Poslední důležitá položka, kterou zástupci členských států diskutovali, je výše pokut vyměřovaných v případě nedodržení pravidel ozelenění. Velká většina delegací se vyslovovala pro to, aby v takovém případě zemědělec sice ztratil nárok na dodatečnou platbu produkčních metod chránících klima a životní prostředí, odmítala však, aby srážky v takovém případě postihly i základní platbu.

Postoj ČR

Zástupci ČR podle [tiskové zprávy](#) ministerstva zemědělství během jednání prosazovali realistický přístup k ozelenění. ČR se proto přiklání k těm zemím, které podporují flexibilitu ve výběru opatření podle konkrétních podmínek dané země a také maximální snižování administrativních nákladů.

Ministr Petr Bendl také v souvislosti s ekologickými požadavky vyjádřil obavu o zachování potravinové bezpečnosti EU, a navrhl proto v tomto smyslu upravit původní návrh Komise.

ČR tedy podporuje rozšíření výčtu nástrojů pro realizaci ozelenění a rozšíření možností „ozelenění z definice“ (automatické deklarování příslušných ploch jako „zelených“), např. již zmíněným zohledněním hospodaření v režimu agro-environmentálních opatření.

Další vývoj

V červnu 2012 má orientační debata v Radě pokračovat nad návrhy týkajícími se rozvoje venkova. Následně by dánské předsednictví mělo vypracovat souhrnnou zprávu o progresu celých jednání o reformě SZP.

Ta by měla být vodítkem pro nadcházející předsednictví Kypru, které řízení debat převezme.

VE ZKRATCE...

Rada souhlasí s posílením správní spolupráce v oblasti spotřebních daní

Rada 2. 5. 2012 [souhlasila](#) s posílením správní spolupráce v oblasti spotřebních daní. Měla by se usnadnit především automatická výměna informací elektronickými kanály. Formálně by mělo být novou normou nahrazeno [nařízení č. 2073/2004](#).

EU by měla předložit k elektronizaci zdravotnictví legislativní návrh

Pracovní skupina pro eHealth (elektronizaci zdravotnictví) přeložila 7. 5. 2012 [zprávu](#) stavící se za vytvoření legislativního rámce, který bude garantovat ochranu dat pacientů. To by mělo podle pracovní skupiny rozvoj elektronizace zdravotnictví dále podpořit. Komise hodlá na práci skupiny brzy navázat; ve druhé polovině roku 2012 by měla předložit akční plán pro eHealth na roky 2012–2020.

ENVI pro přísnější farmakovigilanci

Výbor ENVI 8. 5. 2012 jednomyslně [přijal zprávu](#) Lindy McAvan k návrhu, jenž by měl dále zpřísnit farmakovigilanci a umožnit fakticky automatické stažení nebezpečných léků z celého trhu EU, pokud se prokáže, že ohrožují zdraví a/nebo bezpečnost pacientů, popř. pokud sám výrobce (s adekvátním odůvodněním) nepožádá o obnovení příslušné autorizace. Léky, na něž panují mezi regulačními orgány odlišné odborné názory, a přitom jsou k dispozici na trhu, by měly být povinně označeny černým piktogramem. Komise svůj návrh opřela o kauzu s lékem Médiator, v důsledku jehož užívání údajně zemřelo 500–2000 osob. Lék se déle než 30 let prodával v Portugalsku, Španělsku, Itálii, Řecku, Lucembursku a Francii. Právě v poslední z uvedených zemí byl k dispozici až do roku 2009, přestože pochybnosti o jeho účincích existovaly už od roku 1998. Plénium by se mělo zprávou Lindy McAvan zabývat v červenci 2012, mezitím zpravodajka předpokládá, že dospěje ke kompromisu stran návrhu s Radou.

Komise: Nové důležité sdělení o státní podpoře v EU

Komise 8. 5. 2012 [uveřejnila sdělení](#) „Modernizace státní podpory v EU“. Obecně řečeno, státní podpora by v budoucnu měla být uznávána jen v případech,

kdy lze jednoznačně prokázat její pozitivní dopad na jednotný trh EU jako celek (např. tím, že státní podpora bude přidělena projektům implementujícím strategii EU [Evropa 2020](#)). Rozhodování o přípustnosti státní podpory by se zároveň mělo zrychlit. Hlavní prvky dalekosáhlé reformy, kterou sdělení předjímá, by měly být přijaty (v podobě legislativních i nelegislativních textů) do konce roku 2013. Změn by měly doznat mj. [pokyny k regionální státní podpoře](#), pokyny ke státní podpoře pro výzkum, vývoj a inovace, [pokyny ke státní podpoře pro ochranu životního prostředí](#), investice rizikového kapitálu a zavádění širokopásmových sítí, [nařízení č. 1998/2006](#) (tzv. nařízení de minimis), tzv. zmocňující [nařízení č. 994/98](#) či obecné [nařízení č. 800/2008](#) o blokových výjimkách (další relevantní dokumenty lze nalézt na [dedikované webové stránce](#)). Rada byla o sdělení [informována](#) 30. 5. 2012.

Rada stvrdila dohodu o biocidech

Rada (za nesouhlasu Dánska a abstinence Rakouska a ČR) 10. 5. 2012 [stvrdila návrh](#) o regulaci biocidů v EU, tedy účinných látek, které působí na škodlivé organismy nebo proti nim. Na základě dohody, jíž instituce dosáhla s EP v listopadu 2011 (více v příspěvku „Rada a EP dosáhli dohody o biocidech“, [Ve zkratce... Monitoring listopad 2011](#)), by měl vzniknout seznam celounijně povolených biocidů spravovaný agenturou ECHA (výjimka by se měla uplatnit na případy, kdy neexistují adekvátní alternativy, norma by se také neměla vztahovat na oblast medicíny a zemědělství). ECHA by měla biocidy rovněž (na vymezené období) autorizovat. Nové nařízení by krom toho mělo ošetřit i situace, kdy byl biocid použit kvůli ochraně nějakého (i importovaného) výrobku (např. pohovek). V těchto případech by mělo být u výrobku výslovně uvedeno, že při jeho produkci bylo použito biocidu. Analogická opatření by se měla vztahovat i na nanomateriály. Nové (přímo použitelné) nařízení by se mělo začít uplatňovat od 1. 9. 2013.

Komise navrhuje nová pravidla DPH pro poukázky

Komise 10. 5. 2012 [navrhla](#) aktualizovat pravidla v oblasti DPH ([směrnici č. 2006/112](#)), aby zajistila jednotné zdanění poukázek používaných v EU

(a nedocházelo ke dvojímu zdanění nebo dvojímu nezdanění). [Návrh](#) (směrnice) obsahuje ustanovení o vymezení poukázek pro účely DPH a ustanovení, která určují, kdy je daň z poukázky splatná (tj. při prodeji nebo při čerpání). Nová pravidla mají vstoupit v platnost 1. 1. 2015, pokud s nimi bude po konzultaci s EP jednomyslně souhlasit Rada. Trh s poukázkami má údajně hodnotu cca 52 mld. € ročně. Téměř 70 % trhu s poukázkami představují předplacené telekomunikační služby, následují dárkové poukazy a slevové kupony.

Rada podpořila změnu nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení

Rada 10. 5. 2012 [schválila](#) technickou, ale citlivou [změnu nařízení č. 883/2004](#) a [č. 987/2009](#) o koordinaci systémů sociálního zabezpečení. Změny, navržené Komisí v prosinci 2010, se týkají (1) příspěvků vyplácených OSVČ v nezaměstnanosti (příspěvky se de facto zavádějí v zemích, kde dosud neexistovaly, podmínkou k jejich výplatě je ale splnění požadavků toho kterého členského státu; podporu by měl vyplácet ten stát, v němž se OSVČ naposledy zdržoval a který současně vyplácí podpory v nezaměstnanosti pro OSVČ; srov. nový čl. 65a nařízení č. 883/2004) a (2) postavení leteckých posádek (cabin crews), resp. definice pojmu „mateřské letiště“ (aby bylo jasné, zda se např. na Belgičana pracujícího pro irské aerolinky Ryanair vztahuje belgické, nebo irské pracovní právo; srov. nový čl. 14 nařízení č. 987/2009). S první ze změn mělo v průběhu projednávání v Radě problém zejména Dánsko, Velká Británie, ČR, Itálie, Francie, Portugalsko, Nizozemsko, Irsko a Malta, proto by se mělo do 2 let posoudit, zda nové opatření skutečně funguje, jak bylo zamýšleno.

Rada proti dopingu v rekreačním sportu

Rada 10. 5. 2012 přijala [závěry](#) týkající se boje proti dopingu v rekreačním sportu, tedy na kvalitativně nižší úrovni sportu, než se o dopingu běžně uvažuje a referuje. Kromě řady řešení, jež by měla nabýt primárně nelegislativní podoby, Rada navrhla, aby (1) při unijních institucích i nadále pracovala antidopingová pracovní skupina, aby (2) Komise zajistila, že potravinové doplňky užívané rekreačními sportovci budou adekvátně označeny, a tedy nezaměnitelné s (potenciálními) dopingovými látkami, popř. aby (3) využila dalších (platných) legislativních opatření, jež zabrání tomu, že se doping bude masivně šířit i mezi rekreačními sportovci.

EP dal Komisi absolutorium za plnění rozpočtu za rok 2010

Převážná většina plenárního zasedání EP 10. 5. 2012 byla věnována projednávání a schvalování [absolutoria](#) udělovaného ze strany EP každoročně v souvislosti s přezkumem, jakým způsobem bylo nakládáno s rozpočtem EU. Absolutorium za plnění rozpočtu EU se týkalo používání rozpočtových prostředků za rok 2010. Zatímco Komise a většina dalších institucí a agentur EU jej obdržela, EP verdikt v případě Rady a několika agentur (Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, Evropské agentury pro léčiva a Evropské agentury pro životní prostředí) odložil. Udělení absolutoria představuje de facto konečné završení a uzavření rozpočtu za určitý rok. EP v tomto případě rozhoduje buďto o udělení, nebo o odložení absolutoria (jako v případě Rady, kde kvůli problémům stále nebylo nalezeno uspokojivé řešení) a jeho rozhodnutí se opírá o každoroční zprávu Účetního dvora. Předmětem kritiky EP bylo nedostatečné využívání sankcí proti členským státům za zneužívání finančních prostředků z rozpočtu EU či předfinancování projektů. Za Komisi se [vyjádřil](#) komisař pro audit Algirdas Šemeta, který EP ujistil, že v těchto věcech dojde ze strany EK ke zlepšení. Projednávanou otázkou je především zlepšování kontroly, jak jsou peníze z rozpočtu EU používány na národní a regionální úrovni v režimu tzv. sdíleného managementu. Pro tyto finanční prostředky platí, že EK je přímo neřídí, má však konečnou odpovědnost za použití fondů v jejich rámci. Celkově přitom fondy spravované v tomto režimu tvoří až 80 % všech výdajů rozpočtu EU. EP chce, aby více odpovědnosti za nakládání s finančními prostředky EU v tomto režimu ze strany úřadů na národní úrovni převzaly členské státy, byť finální odpovědnost by měla zůstat na Komisi. Tento částečný přenos odpovědnosti by podle EP mohl být realizován zavedením zvláštních národních deklarácí, které by podepisovali přímo političtí představitelé příslušných států, čímž by také oni přebírali část odpovědnosti za nakládání s prostředky z rozpočtu EU. Podle komisaře Šemety jsou tyto návrhy součástí jednání o nové finanční perspektivě 2014–2020.

Komise: Zpoplatnění silnic musí být spravedlivé pro všechny řidiče

Komise [vydala](#) 14. 5. 2012 v podobě sdělení [pokyny](#), které upozorňují na to, že podle práva EU nesmějí režimy zpoplatnění silnic diskriminovat zahraniční řidiče. Cílem je podle ní „pomoci členským státům, které uvažují o zavedení nových režimů zpoplatnění pro osobní automobily“. Komise jednoznačně preferuje systém výběru mýtného na základě ujeté vzdálenosti. Používá-li se systém dálničních zná-

mek ([dnes](#) v Bulharsku, ČR, Maďarsku, Rakousku, Rumunsku, Slovensku a Slovinsku, chystá se v Belgii, Nizozemsku a Dánsku), měly by být k dispozici i základní (krátkodobé) dálniční známky a měl by být zajištěn „přijatelný poměr průměrné denní ceny“. O dálničních známkách by měli být motoristé náležitě informováni a za jejich nákup by mělo být možné platit různými způsoby (např. i mobilním telefonem).

Rada se vyjádřila k budoucnosti DPH, Komise neskrývá nadšení

Rada 15. 5. 2012 přijala [závěry](#) ke [sdělení](#) Komise o budoucnosti DPH v EU, jež Komise předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Jaká bude DPH? Komise odkryla karty“, [Monitoring prosinec 2011](#)). Systém DPH by měl být (nejen) podle Rady „jednodušší, efektivnější, neutrální, robustní a odolný vůči podvodům“, principiálně by se ale (spíše) měnit neměl. Do roku 2015 by měl např. vzniknout v celé EU systém jednotných kontaktních míst (pro přeshraniční transakce) či speciální webový portál zaměřený na fungování systému DPH. K jednotnému přiznání k DPH, záměru omezit využívání snížených sazeb či ke změnám DPH v souvislosti s napjatými rozpočty veřejného sektoru se nicméně Rada staví rezervovaně. Na druhou stranu se Rada (na rozdíl od Komise) nedomnívá, že by výběr daně v zemi původu byl zcela politicky neprůchodný. Komise závěry Rady [přivítala](#) a konstatovala, že hodlá v dohledné době předložit konkrétnější návrhy.

Komise definitivně přijala první seznam povolených zdravotních tvrzení

Komise 16. 5. 2012 [přijala](#) dlouho připravovaný [seznam povolených zdravotních tvrzení](#). Nová pravidla se začnou uplatňovat po 6měsíčním „přechodném období“ od 1. 12. 2012. Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) poslední z řady odborných posouzení vedoucích k povolení celkem 2 750 zdravotních tvrzení „podle čl. 13“ (z celkových cca 4 600), jimiž by měli mít výrobci potravin možnost označovat své produkty, dokončil v červenci 2011. První seznam obsahuje 222 zdravotních tvrzení, která pokrývají cca 500 „konsolidovaných“ (dublujících se) požadavků ze strany výrobců. Týkají se mj. vlašských ořechů, bílkovin, vitamínů, minerálů, vlákniny, omega 3 mastných kyselin ap. Všechna zdravotní tvrzení typu „žvýkačka bez cukru napomáhá neutralizovat kyseliny ze zubního plaku“ by měla být vědecky podložena a neměla by mást spotřebitele. Rada i ENVI seznam podpořili v březnu 2012 (více v příspěvku „ENVI podporuje nový seznam povolených zdravotních tvrzení“,

[Monitoring březen 2012](#)), lhůta, během níž bylo možné k seznamu ze strany EP a Rady podávat připomínky, uplynula 27. 4. 2012. Konečně, po více než 2 letech odkladu, by tak mělo dojít k naplnění požadavků [nařízení č. 1924/2006](#) (odtud i zmíněný čl. 13 „zdravotní tvrzení jiná než tvrzení odkazující na snížení rizika onemocnění“). Dosud jej fakticky nebylo možné plně implementovat (resp. využívat jeho ustanovení).

Další rozšiřovací proces EU?

Komisař pro rozšiřování a politiku východního partnerství Štefan Füle zahájil 17. 5. 2012 novou [agendu](#) pro vztahy mezi EU a Tureckem. Agenda byla podpořena členskými státy a má za úkol udržet přístupová jednání s Tureckem v chodu. Komise následně 22. 5. 2012 vydala hodnotící [zprávu](#) o pokroku v implementaci reformy v Černé Hoře. Přístupový proces se pro tuto zemi otevře patrně v červnu 2012. Zpráva uvádí, že Černá Hora učinila výrazný pokrok v oblasti lidských práv, vlády práva, boji proti korupci a organizovanému zločinu.

Komise členským státům: Implementujte své strategie na integraci Romů

Komise vydala 21. 5. 2012 [sdělení](#), ve kterém vyzývá členské státy, aby plně implementovaly svoje národní strategie na integraci Romů do společnosti, a zlepšily tak sociální situaci asi 12 mil. občanů žijících v EU. Státy tyto strategie vytvořily již v dubnu 2011 (více v příspěvku „Komise vypracovala strategii pro integraci Romů“, [Monitoring duben 2011](#)). EU identifikuje 4 oblasti ke zlepšení: přístup ke vzdělání, práci, zdravotnictví a bydlení. Komise ke každé oblasti vypracovala doporučení, která by členské státy mohly zavést. Komise sice hodnotí snahu států pozitivně, nicméně ne jako dostatečnou. Všechny státy však souhlasily se zavedením národních kontaktních míst, která by dohlížela na implementaci národních strategií. Jen 12 států alokovalo více financí na strategii začleňování Romů do společnosti (Bulharsko, ČR, Řecko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko Švédsko) v porovnání s předchozím obdobím. Komise chce časem vypracovat hodnotící zprávu o pokroku v implementaci národních strategií, čímž toto téma zůstane součástí agendy EU a mělo by vytvářet tlak na členské státy, aby doporučení Komise zavedly.

Komise řekla, jak pomáhat podnikům, jež budou mít kvůli systému obchodování s emisními povolenkami vyšší výdaje na elektřinu

Komise 22. 5. 2012 [uveřejnila sdělení](#) s instrukcemi, jak ze strany členských států (potenciálně) pomáhat podnikům, jež budou mít počínaje rokem 2013 kvůli inovovanému systému obchodování s emisními povolenkami vyšší výdaje na elektřinu. Podle dat Eurostatu by mělo jít např. o producenty oceli, mědi, hliníku, hnojiv, papíru, bavlny, některých chemikálií a plastů. Komise argumentuje ve prospěch takového řešení tím, že přesunem výroby mimo EU (které by jinak nastalo) by byly de facto zpochybněny přijaté závazky na snížení emisí skleníkových plynů (tzv. klimaticko-energetický balík, zejm. pak [směrnice č. 2009/29](#)). V zásadě tak dochází na slova odpůrců dané legislativy, že bez dalších zásahů ze strany EU nebo (zvláště) členských států jsou unijní závazky v podstatě nerealizovatelné. Na druhou stranu: podpora by se měla postupně snižovat, dokonce by se měla přestat uplatňovat obecná výjimka ze systému obchodování s emisními povolenkami na malá zařízení nebo např. nemocnice (podpora těmto zařízeními by měla být považována za standardní státní pomoc, na jejíž poskytování se vztahuje unijní legislativa). Mezi lety 2013–2015 by měla shora uvedená podpora dosahovat až 85 % nárůstu nákladů na elektřinu, v letech 2019–2020 75 %. Sdělení obsahuje i informaci, že zařízení na ukládání CO₂ pod zemský povrch by mělo být možné vybudovat za 85 % nákladů. 15 % by měli investoři moci získat (po splnění stanovených podmínek) z veřejných prostředků, s 5 % podporou mohou počítat investoři vysoce účinných nových elektráren.

EP si chce „došlápnout“ na státy, které implementují pomalu unijní legislativu

Plénum EP 22. 5. 2012 poměrem 607:37:4 [přijalo](#) nelegislativní [usnesení](#) z pera Simona Busuttilla požadující, aby členské státy včas implementovaly unijní legislativu. V opačném případě – a ten je v době dluhové krize stále častější – podle textu nemůže náležitě fungovat unijní vnitřní trh. Přestože Evropská rada v březnu 2007 stanovila, že objem neimplementované legislativy nesmí přesahovat v EU jako celku 1 %, v listopadu 2011 dosáhl 1,2 % (50 % neimplementované legislativy spadá do oblasti daní nebo životního prostředí). Usnesení se staví zejm. za vznik „nezávislého žalobce pro vnitřní trh“, který by měl (formálně pod Komisí) zkrátit řízení o neimplementaci unijní legislativy. V současnosti taková řízení nezřídka trvají i déle než 2 roky. Rada obsah zprávy EP de facto podpořila 30. 5. 2012.

EP požaduje více recyklace

Plénum EP 24. 5. 2012 [přijalo](#) poměrem 479:66:63 nelegislativní usnesení, založené na [zprávě](#) Gerben-Jana Gerbrandyho, stavící se za vyšší míru recyklace druhotných surovin a snížení jejich ukládání na skládky nebo spalování. Komise by měla do konce roku 2014 předložit (a nechat schválit) návrh cílů na postupný zákaz využívání skládek a spaloven. Do konce roku 2020 by se podle EP mělo recyklovat v zásadě vše, co recyklovat lze. Spotřebitelé by měli být náležitě informováni (např. skrze štítky), z jakých surovin sestává jimi zakoupený výrobek, popř. jak jej lze recyklovat. V ideálním případě by za účelem posílení recyklace měly být použity i daňové nástroje (tzv. zelené daně).

EP přijal usnesení o švýcarských přistěhovaleckých kvótách

Na samém závěru plenárního zasedání 24. 5. 2012 EP schválil [usnesení](#), ve kterém vyzval švýcarskou vládu, aby odvolala své rozhodnutí zavést opětovně kvóty na výdej povolení k dlouhodobému pobytu pro státní příslušníky 8 členských zemí (mimo Kypr a Maltu), které v roce 2004 v rámci východní vlny rozšiřování vstoupily do EU. Podle EP se jedná o opatření omezující volný pohyb osob, který byl mezi EU a Švýcarskem zaveden na základě dohody z roku 1999, tedy ještě před východním rozšířením. EP označil opatření, které se má vztahovat i na občany ČR, jako diskriminační a nezákonné, a to především z toho důvodu, že rozlišuje mezi státní příslušností občanů EU, což by z definice občanství EU nemělo být přípustné. EP ve svém nelegislativním usnesení navíc upozorňuje na to, že pro zavedení takového opatření, které by rozlišovalo mezi státní příslušností občanů EU, není ve vztahu mezi EU a Švýcarskem právní základ. Podle usnesení jde také rozhodnutí švýcarské federální rady proti dosavadnímu trendu posilování spolupráce obou aktérů v oblasti usnadnění volného pohybu osob. Komise má podle usnesení nastolit otázku přistěhovaleckých kvót v jednání se švýcarskou vládou. Usnesení upozorňuje ještě na jedno opatření, které zavedla švýcarská vláda a které by mohlo být v rozporu se zmíněnou dvoustrannou dohodou o volném pohybu osob. Tou je zákaz, který znemožňuje německé a rakouské taxislužbě vykonávat v rámci svých služeb klientům dosud možnou službu dopravy na švýcarská letiště. Usnesení vyzvalo Komisi, aby přezkoumala, zda je i toto rozhodnutí v souladu s dohodou z roku 1999.

EP přijal usnesení k situaci na Ukrajině a k případu Julie Tymošenkové

EP 24. 5. 2012 přijal další [usnesení](#) věnované situaci na Ukrajině a tentokrát i přímo medializovanému případu bývalé premiérky Julie Tymošenkové. Usnesení kritizuje rozhodnutí ukrajinského Nejvyššího specializovaného soudu, aby bylo odročeno projednávání odvolání Tymošenkové proti rozsudku odnětí svobody na 7 let. EP vykazuje v případě Tymošenkové značnou aktivitu. Vedle rezolucí podnikají jeho představitelé i diplomatické akce. Současný předseda EP Martin Schulz např. jednal přímo s ukrajinským premiérem Mykolou Azarovem a dohodl s ním poskytnutí lékařské péče bývalé premiérce a též to, aby na její soudní procesy dohlížel nezávislý pozorovatel na vysoké úrovni. Usnesení vyzývá také k tomu, aby ukrajinské orgány zřídily nezávislou mezinárodní skupinu pro právní otázky, která by měla podávat zprávy o tom, zda nedochází k porušování základních práv a svobod nejen v případě Tymošenkové, ale také dalších opozičních politiků. Usnesení upozorňuje i na situaci dalších vězňů, kteří mají být na Ukrajině odsouzeni z politických důvodů. Podobně jako v případě Tymošenkové se pokouší naléhat na ukrajinské orgány, aby i v jejich případě zabezpečily odpovídající lékařskou péči, neomezený přístup k právním zástupcům a také návštěvy příbuzných. Podle usnesení ukrajinská státní moc uplatňuje proti svým politickými i jiným odpůrcům „selektivní spravedlnost“ (což jsou slova, která byla na adresu současné Ukrajiny použita i předsedou Evropské rady Hermanem van Rompuyem), a je proto vyzývána k ukončení těchto praktik. Pokud jde o nadcházející mistrovství Evropy ve fotbale, usnesení nevyzývá evropské politiky přímo k jeho bojkotu, nabádá je však, aby Ukrajinu v jeho rámci navštěvovali spíše jako soukromé osoby a našli si čas na návštěvu politických vězňů, čímž by demonstrovali svůj postoj.

EP chce sankce za rozdílné platy mužů a žen

Plénum EP 24. 5. 2012 [přijalo](#) (v souladu s čl. 225 Smlouvy o fungování EU absolutní většinou) [usnesení](#) založené na [zprávě](#) Edity Bauer a požadující, aby Komise do 15. 2. 2013 předložila legislativní návrh, jenž zamezí (na unijní i národní úrovni) praxi rozdílného odměňování mužů a žen za totožnou práci. Stávající tzv. antidiskriminační legislativa (mj. [směrnice č. 2006/54](#) a [č. 97/81](#)) je podle EP nedostatečná. Součástí textu by měl být i co nejefektivnější sankční mechanismus (zacílený na zaměstnavatele), jenž by měl zahrnovat např. kolektivní žaloby, pokuty, správní sankce či automatické vyloučení da-

ného zaměstnavatele z kategorie příjemců veřejné podpory. V současnosti činí podle dat Eurostatu průměrný rozdíl v platech mužů a žen v EU 16,4% (platy mužů jsou v některých státech EU stále vyšší, zatímco platy žen stagnují nebo rostou jen pomalu). Největší rozdíly byly zaznamenány v Rakousku, Německu, ČR, na Kypru a Slovensku, nejmenší v Belgii, Itálii, Slovinsku a na Maltě.

Komise vydala hodnotící zprávu o situaci na spotřebitelských trzích

Komise 29. 5. 2012 [vydala](#) u příležitosti [Evropského spotřebitelského summitu 2012](#) pravidelnou [hodnotící zprávu](#) o situaci na spotřebitelských trzích, tentokrát za rok 2011. Situace se podle dokumentu od roku 2009 postupně zlepšuje, přesto byly zaznamenány četné nedostatky v reálném fungování vnitřního trhu EU. Spotřebitelé např. stále nemohou nakupovat v zahraničí tak snadno jako doma, a přicházejí o možnost většího výběru i úspor. Potenciální přínos pro spotřebitele by přitom mohl podle Komise dosáhnout až 204 mld. € ročně. Spotřebitelé také zpravidla neznají svá práva plynoucí z legislativy EU; znalých je pouze 12 %. Obdobné je to ale i u obchodníků: své povinnosti zná jen 27% z nich. Za nejvíce znepokojující Komise označila fakt, že se stále objevují nekalé obchodní praktiky, přestože od přijetí příslušné směrnice ([č. 2005/29](#)) uplynulo více než 7 let.

Rada podruhé debatovala o reformě systému zadávání veřejných zakázek

Rada 30. 5. 2012 podruhé [debatovala](#) o reformě systému zadávání veřejných zakázek, zejm. pak o jeho elektronizaci a řízení. Elektronizace se mezi členskými státy obecně těší velké podpoře, před jejím spuštěním/dokončením (nejspíše v polovině roku 2016) je ale podle některých z nich (např. Německo, Rakousko, Francie, Bulharsko) nezbytné vyřešit řadu technických detailů (např. financování, interoperabilitu informačních systémů ap.). Pokud jde o řízení, stavějí se členské státy (s výjimkou ČR, Finska, Rumunska a Kypru) primárně za „light“ přístup. Jsou tedy proti vzniku kompletně nového (unijního) mechanismu, pokud ty národní jsou schopny vzájemně interagovat. První meritorní debata se uskutečnila v únoru 2012. Diskuse se vedla primárně o potenciálním „flexibilnějším“ uplatňování nových unijních pravidel a výjimkách pro některé konkrétní sektory ekonomiky nebo druhy služeb (více v příspěvku „Rada poprvé debatovala o revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring únor 2012](#)). Komise své návrhy uveřejnila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise reviduje pravidla pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring prosinec 2011](#)). Negociace v Radě budou pokračovat i v ná-

sledujícím období, přestože dánské předsednictví mělo ambici debatu o návrzích uzavřít do konce května 2012. Marc Tarabella, jeden ze zpravodajů balíku ve výboru IMCO (návrhy jeho zpráv jsou k dispozici [zde](#) a [zde](#)), mezitím uveřejnil svou pozici k reformě systému zadávání veřejných zakázek v EU. Obecně řečeno, požaduje v návrzích ještě více zohlednit sociální aspekty a omezit možnosti využívání subdodávek těmi, již už nějakou veřejnou zakázku získají. Návrhy by také např. měly vzít v potaz nezastupitelnou roli malých a středních podniků.

Irové schválili fiskální smlouvu

Irové hlasovali v referendu 31. 5. 2012 o tzv. fiskální smlouvě, která má zajistit lepší dodržování fiskální disciplíny v EU. Účast voličů byla 50,6%, pro se vyslovilo 60,3% a proti 39,7% voličů. Irští politici tento úspěch připsali zájmu voličů o budoucnost EU a jejich odpovědnosti, za což si zaslouží na evropské úrovni projev solidarity. Vládní kampaň byla ale podle mnohých postavena na strachu. Irsko by v případě nesouhlasu se smlouvou nemohlo žádat o další půjčky ze záchranných mechanismů ESM.

O dohodě ACTA hlasovaly výbory ITRE, JURI a LIBE

31. 5. 2012 se uskutečnilo hlasování 3 výborů EP ohledně doporučení, která se týkají schválení či odmítnutí smlouvy ACTA. Výsledek hlasování je ve všech třech výborech podobný. Do hlasování ve výboru JURI vstupovalo [stanovisko](#), které doporučovalo schválení ACTA, výbor jej ale při hlasování odmítl. Do hlasování ve výborech ITRE a LIBE naopak vstupovala doporučení dohodu odmítnout. Oba výbory tato doporučení schválily (více [zde](#) a [zde](#)). Následovat má hlasování v plénu EP, které je plánováno na začátek července 2012. Navzdory tomu, že EK, která dohodu doporučuje ke schválení, doporučila EP, aby s hlasováním vyčkal až na verdikt Soudního dvora EU, kterému EK dohodu na začátku května 2012 předložila, aby posoudil její případný rozpor se základními právy a svobodami v EU. Základem pro plenární zasedání EP bude doporučení výboru INTA, báží pro toto doporučení však mají být právě stanoviska zmíněných 3 výborů plus stanovisko výboru DEVE. Ten o dohodě hlasuje na prvním červnovém zasedání 4. 6. 2012, přičemž předložený [návrh](#) doporučuje dohodu schválit. Výbor INTA má potom o zprávě, kterou k celé dohodě připravuje britský socialistický poslanec David Martin, hlasovat 21.–22. 6. 2012. Sám zpravodaj je odpůrcem dohody a [doporučuje](#), aby ji poslanci odmítli, s čímž konvenují i dosavadní výsledky hlasování ve 3 zmíněných výborech, musí však vzít v úvahu i stanovisko výboru DEVE.

Komise zveřejnila studii o tabáku

Komise 31. 5. 2012, v předvečer Světového dne bez tabáku, [zveřejnila studii](#) týkající se postojů k tabáku a znovu avizovala, že ve druhé polovině roku 2012 hodlá předložit revizi [směrnice č. 2001/37](#) o tabákových výrobcích. Již v roce 2009 bylo přijato doporučení Rady o nekuřáckém prostředí, které členské státy vyzývá, aby přijaly a uplatňovaly předpisy zaměřené na ochranu občanů před expozicí tabákovému kouři na uzavřených veřejných místech, na pracovišti a ve veřejné dopravě. V roce 2011 pak Komise zahájila [kampaň](#) „Exkuřáci jsou nezastavitelní“. V průměru 60% občanů členských států podporuje opatření usilující o menší viditelnost a atraktivitu tabáku. Na druhou stranu v EU stále kouří 28% občanů starších 15 let, přičemž 70% kuřáků a bývalých kuřáků si navyklo kouřit před dosažením 18 let. Tabák je podle Komise nejčastější příčinou těch úmrtí, kterým by se dalo předejít. Každoročně si v EU vyžádá údajně okolo 700 tis. předčasných úmrtí.

Komise hodlá zavést „nový přístup“ k posuzování toxických směsí chemických látek

Komise 31. 5. 2012 [oznámila](#), že chce řešit potenciální rizika spojená se směsmi chemických látek. Právní předpisy EU stanoví limity pro množství konkrétních chemických látek, která jsou povolena v potravinách, vodě, vzduchu a spotřebním zboží, ovšem možné toxické účinky těchto chemických látek ve směsích se zkoumají jen zřídka. V rámci „nového přístupu“ Komise určí, které směsi se mají posoudit prioritně, a zajistí, aby rizika vyplývající z těchto směsí byla v právních předpisech EU pro různé oblasti posuzována konzistentním způsobem. Příslušné technické pokyny by měly být k dispozici do roku 2014, zpráva hodnotící pokrok na daném poli do roku 2015. Nový přístup vychází podle Komise z nedávných stanovisek 3 vědeckých výborů pro nepotravinářské výrobky: [Toxicity and Assessment of Chemical Mixtures](#) a [State of the Art Report on Mixture Toxicity](#).

ECON: Každý občan EU má právo na základní bankovní účet

Výbor ECON 31. 5. 2012 poměrem 36:2 [podpořil zprávu](#) Jürgena Kluteho vyzývající Komisi, by předložila legislativní návrh, který zaručí, že každý občan EU bude mít garantováno právo na (levný) základní bankovní účet (umožňující příchozí i odchozí platby, nákup zboží a služeb, výběry z bankomatu a tisk výpisů). V EU nemá účet údajně plných 10% lidí, což je podle zprávy v dnešní (bezhotovostní) době diskriminační; banky „mají tendenci se za-

měřovat komerčně atraktivní spotřebitele místo toho, aby poskytovaly jednoduché bankovní účty“ (sic!). Základní účet by měl být vždy nejlevnější alternativou, kterou daná banka nabízí. Překážkou k jeho (bezpodmínečnému) otevření by neměla být fakticky žádná okolnost, ani např. absence trvalého bydliště, nízký příjem, (negativní) úvěrová historie či míra zadlužení. Komise patrně požadavek ze strany ECON vyslyší, sama již v červenci 2011 vydala analogické (dosud jen právně nezávazné) [doporučení](#) (více v příspěvku „Komise: Na bankovní účet má právo každý“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#)).

Návrh nařízení o klinickém hodnocení léků v červenci 2012

V červenci 2012 (patrně 11. 7. 2012) by měla Komise uveřejnit návrh nařízení o klinickém hodnocení léků, jenž by měl nahradit dosavadní [směrnici č. 2001/20](#). Text by měl údajně snížit byrokracii při zachování stávající bezpečnosti (výsledků) celého procesu hodnocení.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 9.–10. 5. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Angeliky Niebler týkající se roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v Unii (A7-0149/2012)	578	Zahradil	10	Ouzký, Strejček	10	Fajmon, Vlasák, Češková
Zpráva Dana Jørgensena týkající se vývozu a dovoz nebezpečných chemických látek (A7-0015/2012)	563	Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Strejček, Vlasák, Zahradil	16	-	3	-
Zpráva Niccolò Rinaldiho týkající se Obchodní a investiční strategie EU pro oblast jižního Středomoří po arabském jaru (A7-0104/2012)	479	Cabrnoch, Ouzký, Strejček, Vlasák, Zahradil	64	-	40	Fajmon

Plénium EP ve dnech 21.–24. 5. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Hans-Petera Martina týkající se vydávání euromincí (A7-0439/2011)	612	Ouzký, Vlasák, Zahradil	28	-	16	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Strejček
Zpráva Simona Busuttila týkající se hodnotící zprávy o vnitřním trhu (A7-0153/2012)	607	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Vlasák, Zahradil	37	-	11	-
Zpráva Rity Borsellino týkající se Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie (A7-0143/2012)	503	-	55	-	56	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Strejček, Vlasák, Zahradil

Zpráva Cornelise de Jonga týkající se přístupu EU k trestnímu právu (A7-0144/2012)	537	-	38	Strejček	57	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Vlasák, Zahradil
Zpráva Anni Podimata týkající se společného systému daně z finančních transakcí (AZ-0154/2012)	487	-	152	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Vlasák	46	-
Zpráva Gerben-Jan Gerbrandyho týkající se Evropy účinněji využívající zdroje (A7-0161/2012)	479	-	66	Češková, Ouzký, Strejček	63	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Vlasák, Zahradil

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT ZVEŘEJNĚNÉ V KVĚTNU 2012

↑ [Nezaměstnanost](#) Sezónně očištěná nezaměstnanost v eurozóně a EU-27 roste. Za březen 2012 dosáhla výše 10,9%, resp. 10,2%. Nejnižší nezaměstnanost si drží Rakousko (4,0%), nejvyšší Španělsko (24,1%). V ČR byla nezaměstnanost za březen 2012 6,7%.

↓ [Průmyslová produkce](#) v eurozóně v březnu 2012 klesla o 0,3%, v EU-27 pak o 0,4%. V porovnání s březnem 2011 klesla produkce v eurozóně o 2,2%, v EU-27 o 1,9%. V porovnání s březnem 2011, klesla produkce elektřiny o 6,3% v EU-27, kapitálové statky v EU-27 rostly naopak o 2,0%, produkce zboží dlouhodobé spotřeby poklesla o 5,5%. Oproti březnu 2011 zaznamenaly největší pokles produkce Lucembursko (-11,3%), Řecko (-8,5%) Španělsko (-7,5%). Největší nárůst pak Slovensko (+12,1%), Lotyšsko (+8,5%) a Litva (5,9%). Průmyslová produkce v ČR za březen 2012 vzrostla o 0,3%.

↑ [Daně](#) Průměrná sazba DPH v EU-27 od roku 2008 vzrostla. V roce 2012 činí standardní DPH v celé EU od 15% v Lucembursku, přes 17% na Kypru a 25% v Dánsku a Švédsku až po 27% v Maďarsku. V ČR činí standardní sazba DPH 20%.

Průměrná výše zdanění osobní mzdy také vzrostla. V roce 2012 je nejvyšší ve Švédsku (56,6%) a Dánsku (55,4%), Nizozemsku a Španělsku (52,0%), nejnižší pak v Bulharsku (10,0%), v ČR a na Litvě (15%).

Firemní daně jsou nejvyšší ve Francii (36,1%), na Maltě (35,0%) a v Belgii (34,0%), nejnižší v Bulharsku a na Kypru (10,0%), v Irsku (12,5%). V ČR tato daň činí 19,0%.

↑ [Ceny elektřiny a plynu pro domácnosti](#) rostly od druhé poloviny roku 2010 do druhé poloviny roku 2011 v celé EU o 6,3%, resp. o 12,6%. Cena elektřiny ve sledovaném období stoupla o 5,2%, cena plynu o 15%.

Ve sledovaném období byl nejvyšší nárůst v ceně elektřiny zaznamenán v Lotyšsku (+27%) a na Kypru (+19%). Pokles ceny byl zaznamenán pouze v Lucembursku (-5%). V přepočtu na eura byla nejnižší cena za elektřinu ve druhé polovině roku 2011 v Bulharsku (8,7 € za 100 kWh) a Estonsku (10,4 €), nevyšší pak v Dánsku (29,8 €) a Německu (25,3 €). V průměru se ceny v EU-27 pohybovaly na úrovni 18,4 € za 100 kWh.

Ve sledovaném období byl nejvyšší nárůst v ceně plynu zaznamenán ve Velké Británii (+27%) a Lucembursku (+22%). V přepočtu na euro byl nejlevnější plyn v druhé polovině roku 2011 v Rumunsku (2,8 € za 100 kWh), nejvyšší ve Švédsku (11,7 €) a Dánsku (10,9 €). Průměrná cena za plyn činí v EU-27 6,4 € za 100 kWh.

↓ [Inflace](#) se v eurozóně v květnu 2012 pohybovala na úrovni 2,4%, v dubnu 2012 to bylo 2,6%.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V ČERVNU 2012

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
Priority EU v oblasti životního prostředí do roku 2020	Životní prostředí	1. 6. 2012
Návrh vzoru písemného potvrzení o účinných látkách dovážených do EU jako součást léčivých přípravků pro humánní použití	Veřejné zdraví	1. 6. 2012
Zelená kniha o stínovém bankovníctví	Vnitřní trh	1. 6. 2012
Konzultace organizovaná odbornou skupinou na vysoké úrovni pro reformu struktury bankovního sektoru EU	Vnitřní trh	1. 6. 2012
Údaje a postupy pro poskytování, je-li možné, bezplatných minimálních univerzálních informací o dopravním provozu souvisejících s bezpečností silničního provozu uživatelům podle směrnice č. 2010/40 o ITS	Doprava	5. 6. 2012
Ochrana finančních zájmů EU a zefektivnění trestního stíhání	Justice a vnitro	6. 6. 2012
Politické varianty plánu na zachování vodních zdrojů Evropy	Životní prostředí	7. 6. 2012
Poskytování rezervačních služeb pro bezpečná a chráněná parkovací místa pro nákladní a užitková vozidla podle směrnice č. 2010/40 o ITS	Doprava	8. 6. 2012
Regulační přístup k revizi systému sledování výkonnosti jednotného evropského nebe (od 2. referenčního období a dále)	Doprava	8. 6. 2012
Konzultace o bankovních účtech	Vnitřní trh	12. 6. 2012
Návrh sdělení Komise o státní podpoře filmu a dalším audiovizuálním dílům	Hospodářská soutěž	14. 6. 2012
Možnosti zřízení bankovního účtu pro studenty programu Erasmus a výměnné studenty	Vnitřní trh	19. 6. 2012
Přístup k informacím o interoperabilitě digitálních produktů a služeb	Informační společnost	20. 6. 2012
Modernizace systému evropského insolvenčního práva	Justice a vnitro	21. 6. 2012
Strategie EU na snížení počtu zranění v důsledku dopravních nehod	Doprava	22. 6. 2012
Přezkum právních předpisů EU o bezpečnosti osobních lodí	Doprava	5. 7. 2012
Jak by měl být spravován internet věcí (Internet of Things)?	Informační společnost	10. 7. 2012
Rámec pro zajišťování kvality stáží	Zaměstnanost a sociální věci	11. 7. 2012
Iniciativa týkající se evropské značky kvality v oblasti cestovního ruchu	Vnitřní trh	13. 7. 2012

Využití potenciálu osobních služeb a služeb pro domácnost v oblasti zaměstnanosti	Zaměstnanost a sociální věci	15. 7. 2012
Iniciativa na snížení nákladů na vybudování vysokorychlostní komunikační infrastruktury v Evropě	Informační společnost	20. 7. 2012
Budoucí pokyny k používání antimonopolních předpisů o restriktivních obchodních praktikách v námořní dopravě	Hospodářská soutěž	27. 7. 2012
Možnost vést konzultace se zúčastněnými stranami v rámci dobrovolné sítě pro hodnocení zdravotnických technologií, jež byla ustavena směrnicí č. 2011/24	Veřejné zdraví	1. 8. 2012
Výzvy a příležitosti, které přináší námořní cestovní ruch a cestovní ruch v pobřežních oblastech EU	Doprava	6. 8. 2012
Iniciativa v oblasti průmyslové politiky v rámci strategie Evropa 2020	Vnitřní trh	7. 8. 2012
Občané EU: Vaše práva, vaše budoucnost	Justice a vnitro	9. 9. 2012
Opatření týkající se klonování zvířat pro účely produkce potravin v EU	Veřejné zdraví	3. 9. 2012

Poznámky

1. Tučně jsou vyznačeny nové konzultace.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA ČERVEN 2012

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
				1
				Rada COREPER II COREPER I
4	5	6	7	8
	Rada COREPER I	Rada COREPER II COREPER I	Rada TTE JHA	Rada TTE JHA
EP DEVE			EP AFET, ECON, ITRE	
11	12	13	14	15
Rada ENVIRONMENT	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II COREPER I	Rada TTE
EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	
18	19	20	21	22
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER II COREPER I	Rada Eurozóna COREPER II EPSCO	Rada EPSCO
EP AFCO, AFET, AGRI, DEVE, ECON, ITRE, JURI, TRAN	EP AFCO, AFET, AFRI, CRIM, CULT, DEVE, ECON, ENVO, ITRE, JURI, PETI, TRAN	EP BUDG, CULT, DROI, EMPL, ENVI, FEMM, INTA, ITRE, LIBE, PECH, REGI, SEDE, TRAN	EP BUDG, DROI, EEMPL, FEMM, INTA, ITRE, LIBE, PECH, REGI, SEDE	
25	26	27	28	29
Rada FAC	Rada GAC	Rada COREPER I	Rada Evropská rada	Rada Evropská rada
EP AFET, AGRI, ECON			EP BUDG	

SEZNAM ZKRATEK

ACTA	Anti-Counterfeiting Trade Agreement (Obchodní dohoda proti padělatelství)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
BEREC	Body of European Regulators of Electronic Communications (Evropský úřad pro trh elektronických komunikací)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CO ₂	oxid uhličitý
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CRA	Credit Rating Agency (ratingová agentura)
CRD	Capital Requirements Directive (směrnice o kapitálových požadavcích)
CSF	Common Strategic Framework (Společný strategický rámec)
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
EBF	European Banking Federation (Evropská bankovní federace)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EFSA	European Food Safety Authority (Evropský úřad pro bezpečnost potravin)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EHS	Evropské hospodářské společenství
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EK	Evropská komise
EMFF	European Marine and Fisheries Fund (Evropský námořní a rybářský fond)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPO	European Protection Order (Evropský ochranný příkaz)
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond regionálního rozvoje)
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESF	Evropský sociální fond
ESM	European Stability Mechanism (Evropský stabilizační mechanismus)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ESRB	European Systemic Risk Board (Evropský výbor pro systémová rizika)

ETCS	European Train Control System (evropský vlakový zabezpečovací systém)
EU	Evropská unie
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FICOD	Financial Conglomerates Directive (směrnice o finančních konglomerátech)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
HDP	hrubý domácí produkt
HFSF	Hellenic Financial Stability Fund (Řecký fond finanční stability)
HNP	hrubý národní produkt
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
IMI	Internal market information system (systém pro výměnu informací o vnitřním trhu)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
ITS	Intelligent Transport Systems (inteligentní dopravní systémy)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
MB	megabyte
MEPs	Members of the European Parliament (poslanci Evropského parlamentu)
MMF	Mezinárodní měnový fond
ODS	Občanská demokratická strana
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
SAPS	Single Area Payment Scheme (systém jednotné platby na plochu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SKIPCP	subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
SMS	Short Message Service (služba krátkých textových zpráv)
SPS	Single Payment Scheme (systém jednotné platby)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)

SLOVNÍČEK

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Basilejský výbor pro bankovní dohled

Výbor vzniklý v roce 1974 při Bance pro mezinárodní platby. Vytváří standardy a doporučení pro bankovní dohled a zaměřuje na zlepšení spolupráce a pravidelné výměny informací v oblasti bankovního dohledu.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členskými státy – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu (viz také „swapy úvěrového selhání“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

farmakovigilance

Dozor nad léčivými přípravky po jejich registraci směřující k zajištění maximální bezpečnosti a co nejvyššího poměru prospěšnosti léčivého přípravku k jeho rizikům. Součástí této činnosti je detekce, hodnocení, pochopení a prevence nežádoucích účinků léků nebo problémů, jako je např. špatné užívání nebo zneužívání léků, lékové interakce, vliv na plod, na kojené děti atd.

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Health Check

Doslova „zdravotní kontrola“. Střednědobá revize fungování reformy společné zemědělské politiky, jejíž podoba (novelizace čtyř stěžejních legislativních norem) byla schválena v roce 2008.

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány (viz také „soukromé kapitálové fondy“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Též konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsanych parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

Listina základních práv EU

Dokument vypracovaný na návrh Evropské rady v Kolíně nad Rýnem z června 1999 tzv. Konventem, působícím v době od 17. 12. 1999 do 2. 10. 2000. Listina čítá 50 článků rozdělených do 7 kapitol a má být katalogem základních práv občanů EU. Přijala ji Evropská rada na summitu v Nice 7. 12. 2000. V té době nebylo rozhodnuto o závaznosti obsahu Listiny ani o jejím napojení na stávající primární právo. V tomto směru se stala průlomem až Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu, která Chartu obsahovala přímo ve svém textu, a následně Lisabonská smlouva, která text Charty sice neobsahuje, považuje jej však za právně závazný stejně jako příslušné texty primárního práva. Ratifikace Lisabonské smlouvy tedy de iure znamená i ratifikaci Charty (viz také „primární právo“ a „Rada“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném flukтуаčním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let (viz také „Pakt stability a růstu“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednotnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší-nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Též Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

soukromé kapitálové fondy

Též fondy private equity. Fondy využívající kapitál k založení, rozvoji nebo odkupu firem s rychlým růstovým potenciálem. Působí zpravidla mimo veřejné akciové trhy (viz také „hedgeové/zajišťovací fondy“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Též spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

swapy úvěrového selhání

Derivát, který slouží k přenosu úvěrového rizika mezi dvěma protistranami. Kupující se chce zajistit proti riziku úvěrového selhání tzv. bazického instrumentu (dluhopis ap.). Ztrátu v případě selhání hradí prodávající, který si za tuto ochranu nechává platit. Na rozdíl od pojištění nejsou swapy úvěrového selhání zpravidla regulovány (viz také „deriváty“).

system obchodování s emisními povolenkami

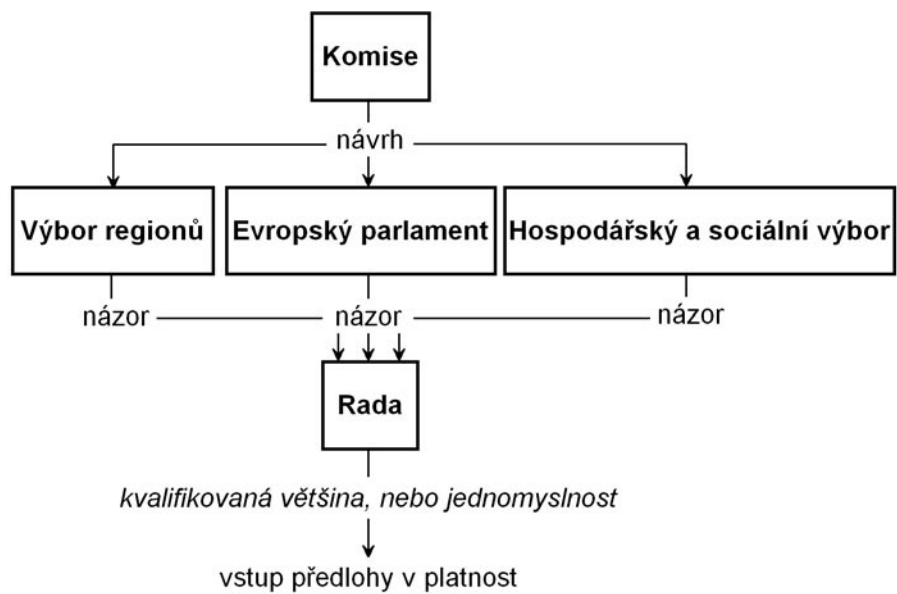
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

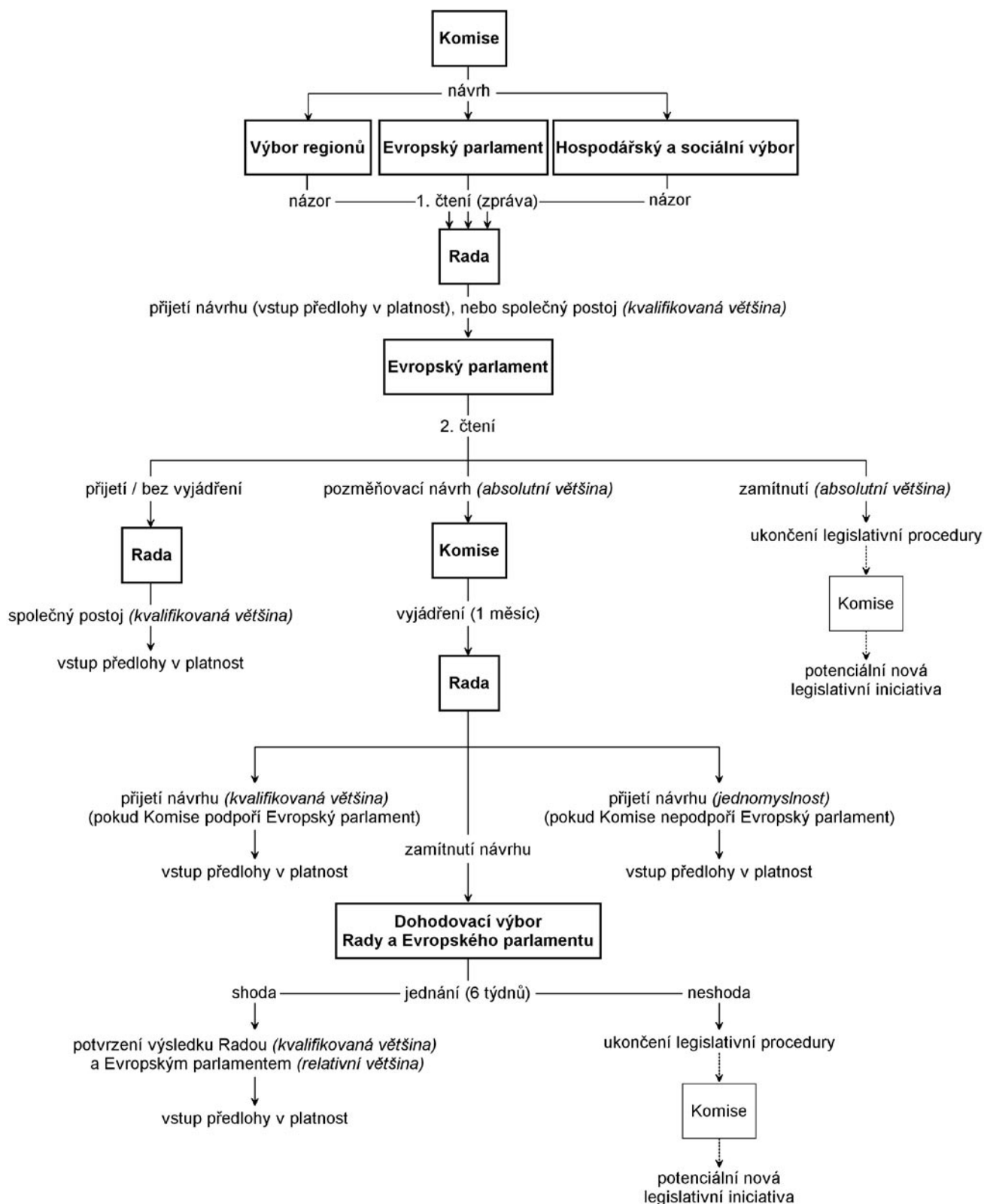
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.